

Krediidiinkassode ja -ostjate seadusⁱ

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib krediidihaldustegevust ja krediidihaldusteenuse osutamist, krediidiinkasso ja krediidiostja tegevust, vastutust ning järelevalve teostamist nende isikute üle.

(2) Käesolevas seaduses ette nähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest ja Finantsinspektsiooni seadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse krediidiinkassole ja krediidiostjale, kes on asutatud Eestis ja tegutsevad Eestis või kelle elukoht on Eestis, samuti eelnimetatud isikute tegevusele ja filiaalile välisriigis vastavalt selle välisriigi õigusaktides sätestatule ja välisriigis asutatud krediidiinkasso ja krediidiostja tegevusele Eestis.

(2) Kui seadusest ei tulene teisiti, ei kohaldata käesolevat seadust krediidihaldustegevusele, kui sellise tegevusega tegeleb:

- 1) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis (edaspidi *lepinguriik*) asutatud krediidiasutus;
- 2) investeerimisfondide seaduses sätestatud fondivalitseja;
- 3) krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud krediidi- või hüpoteekkrediidiandja ning krediidi- või hüpoteekkrediidi vahendaja.

(3) Käesolevat seadust ei kohaldata:

- 1) krediidihaldustegevusele, kui krediidileping on sõlmitud kolmandas riigis asutatud krediidiasutusega, välja arvatud juhul, kui krediidileping või sellest tulenev nõue loovutatakse lepinguriigis asutatud krediidiasutusele;
- 2) krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamisele lepinguriigis asutatud krediidiasutuse poolt;
- 3) notarile, kohtutäiturile ja advokaadile, kui nad tegelevad käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud tegevusega oma kutsetegevuse raames.

(4) Krediidilepingust tulenevate krediidiandja nõuete või krediidilepingu tingimuste üle krediidisaaajaga läbirääkimiste pidamist ei käsitata krediidihaldustegevusena käesoleva seaduse § 3 lõike 1 tähenduses, kui sellega tegeleb krediidi- või hüpoteekkrediidivahendaja ise.

(5) Krediidiasutust, krediidi- või hüpoteekkrediidiandjat ja krediidi- või hüpoteekkrediidivahendajat, kes omandab viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, ei käsitata krediidiostjana käesoleva seaduse tähenduses.

§ 3. Krediidihaldustegevus, krediidiinkasso ja krediidiostja

(1) Krediidihaldustegevus käesoleva seaduse tähenduses on üks või mitu järgmist tegevust:

- 1) krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega seotud rahaliste kohustuste sissenõudmine või tasumisele kuuluvate maksete kogumine krediidisaaajalt;
- 2) krediidilepingust tulenevate krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu tingimuste üle krediidisaaajaga läbirääkimiste pidamine vastavalt krediidiostja antud juhistele;

- 3) krediidilepingus sätestatud krediidasutuse või krediidiandja nõuetega või krediidilepinguga seotud kaebuste haldamine;
- 4) krediidisaaaja teavitamine krediidilepingus sätestatud krediidasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepinguga seotud intressimäärade, tasude või maksete muutumisest.

(2) Krediidiinkasso on käesoleva seaduse tähenduses äriühing, mis oma peamise ja püsiva tegevusena haldab ise või krediidiostja nimel õigusi ja kohustusi, mis on seotud krediidasutuse või krediidiandja viivises olevas krediidilepinguga või sellest lepingust tulenevate nõuetega, ja korraldab nende täitmist. Krediidiinkasso võib tegeleda ühe või mitme krediidihaldustegevusega. Krediidiinkasso võib tegutseda üksnes aktsiaseltsi või osäühinguna.

(3) Krediidiostja käesoleva seaduse tähenduses on juriidiline isik või füüsiline isik, kes omandab oma majandus- või kutsetegevuse käigus krediidasutuse või krediidiandja viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude.

(4) Kui krediidiinkasso omandab ise viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, kohaldatakse talle käesolevast seadusest krediidiostja suhtes ette nähtud kohustusi, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud.

(5) Lepinguriigi krediidiostja peab viivises oleva tarbijaga sõlmitud krediidilepingu või sellest tuleneva nõude haldamiseks nimetama krediidiinkasso, krediidasutuse või krediidiandja krediidihaldajaks. Kolmanda riigi krediidiostja peab nimetama krediidihaldajaks krediidiinkasso, krediidasutuse või krediidiandja juhul, kui viivises olev krediidileping on sõlmitud:

- 1) füüsilisest isikust ettevõtjaga või tarbijaga;
- 2) mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtjaga.

(6) Kui krediidiostja omandab käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud viivises oleva lepingu või sellest tuleneva nõude, ei pea ta selle haldamiseks krediidiinkassot nimetama, kuid sel juhul kohaldatakse tema suhtes käesoleva seaduse §-s 44 krediidiinkasso suhtes sätestatud.

(7) Kui tarbijast krediidisaaaja viivitab oma rahaliste kohustuste täitmisega, võib krediidiinkasso temaga sõlmitud lepingu või sellest tuleneva nõude ümber kujundada üksnes juhul, kui see muudab krediidisaaaja olukorra soodsamaks ja selle tulemusel suudab krediidisaaaja tõenäoliselt oma kohustused täita. Eeltoodu raames võib krediidiinkasso teha ettepaneku:

- 1) krediidilepingu tähtaja pikendamiseks;
- 2) tagasimakse tasumise täielikuks või osaliseks edasilükkamiseks teatud ajavahemikuks;
- 3) võlast osaliselt loobuda ja erinevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate võlgade summeerimiseks;
- 4) intressimäära muutmiseks.

§ 4. Kasutatavad mõisted

(1) Krediidasutus käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337), artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidasutus.

(2) Krediidiandja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud krediidi- ja hüpoteekkrediidiandja, krediidi- või hüpoteekkrediidivahendaja või asjakohasel juhul krediidiostja (edaspidi *krediidiandja*). Krediidiostjat käsitatakse krediidiandjana juhul, kui ta omandab viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, mis ei ole sõlmitud tarbijaga.

(3) Krediidisaaaja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes on sõlminud krediidilepingu krediidasutuse või krediidiandjaga.

(4) Krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on krediidasutusega, krediidiandjaga või krediidiandja vahendusel sõlmitud võlaõigusseaduse § 401 kohane leping.

(5) Krediidihaldusteenuse osutaja käesoleva seaduse tähenduses on kolmas isik, kellele krediidiinkasso on kirjaliku lepingu alusel edasi andnud ühe või mitu käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud tegevust.

(6) Krediidasutuse viivises olev krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on krediidileping, mis on liigitatud viivisnõudeks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 47a.

(7) Krediidiandja viivises olev krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on krediidileping, mis on osaliselt või täielikult võlaõigusseaduse § 82 lõike 7 kohaselt sissenõutavaks muutunud.

(8) Krediidiinkasso päritoluriik käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriik, kus on tema registrijärgne asukoht või, kui tal oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(9) Krediidiinkasso sihtriik käesoleva seaduse tähenduses on riik, mis ei ole krediidiinkasso päritoluriik, kus on tema filiaal või kus ta tegeleb krediidihaldustegevusega, või lepinguriik, kus on krediidisaaaja elukoht või registrijärgne asukoht või, kui tal oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(10) Krediidiostja päritoluriik käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriik, kus on krediidiostja või tema määratud esindaja elukoht või registrijärgne asukoht või, kui tal oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(11) Kolmanda riigi krediidiostja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiostja, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole lepinguriigis või, kui tal oma riigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis peakontor ei ole lepinguriigis.

(12) Krediidiinkasso klient käesoleva seaduse tähenduses on krediidiostja, krediidasutus, krediidiandja või muu isik, kes on sõlminud lepingu krediidiinkassoga krediidihaldustegevuseks.

§ 5. Krediidiinkasso ärinimi või nimetus

Ühegi muu isiku, asutuse või ühenduse nimes, nimetuses või ärinimes, mis ei ole krediidiinkasso, ei või kasutada sõna „krediidiinkasso“ eesti ega muus keeles.

2. peatükk Krediidiinkasso tegevusluba

§ 6. Tegevusluba

(1) Krediidiinkassona tegutsemiseks peab olema tegevusluba. Tegevusluba antakse krediidihaldustegevuseks.

(2) Tegevusluba krediidiinkassona tegutsemiseks on tähtjatu.

(3) Tegevusluba ei kehti tütarettevõtja suhtes ja see ei ole üleantav ning teisel isikul on keelatud seda kasutada.

(4) Tegevusloa annab ja tunnistab kehtetuks Finantsinspeksioon oma otsusega vastavalt käesoleva seaduse §-des 10 ja 13 sätestatule.

§ 7. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotlemiseks esitavad tegutseva äriühingu (edaspidi *taotleja*) asutamislepingusse või äriregistri registrikaardile kantud juhatuse liikmed kirjaliku avalduse ning järgmised dokumendid ja andmed (edaspidi käesolevas peatükis avaldus, andmed ja dokumendid koos *taotlus*):

- 1) põhikirja ärakiri ja aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ja põhikirja muudetud tekst, äriühingu asutamise puhul asutamislepingu või -otsuse notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 2) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud nõuetele vastav äriplaan;
- 3) aktsia- või osakapitali suurus ning selle sissemaksmist tõendavad dokumendid;
- 4) taotleja peakontori või registrijärgse asukoha aadress;
- 5) Finantsinspeksiooni juhatuse kinnitatud vormil käesoleva seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud andmed taotleja juhatuse ja nõukogu liikmete (juhatuse või nõukogu liige edaspidi *juht*) kohta ja käesoleva seaduse § 39 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud andmed taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta;
- 6) juhtide ja taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta väljavõte karistusregistrist, välisriigi kodaniku puhul tema päritoluriigi karistusregistri väljavõte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud;
- 7) taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud andmed;
- 8) käesoleva seaduse §-des 41 ja 42 sätestatud nõuetele vastav sise-eeskiri ja sisekontrolli süsteemi toimimise kord;
- 9) käesoleva seaduse §-s 60 sätestatud nõuetele vastavad sise-protseduurid krediidisaajate kaebuste registreerimiseks ja lahendamiseks;
- 10) asjakohasel juhul krediidihaldusteenuse osutajaga sõlmitud tegevuse edasiandmise leping;
- 11) andmed taotleja audiitorettevõtja ja siseaudiitori kohta, mis sisaldavad neist igaühe nime, elu- või asukohta, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta või registrikoodi;
- 12) organisatsioonilise struktuuri kirjeldus, mis sisaldab vajaduse korral krediidiinkasso teenuse edasiandmise korra kirjeldust;
- 13) kavandatavate teenuste osutamiseks vajalike infosüsteemide ja muude tehnoloogiliste vahendite kirjeldus;
- 14) raamatupidamise sise-eeskiri;
- 15) teave, kas krediidiinkasso soovib vastu võtta ja hoida krediidisaajate rahalisi vahendeid;
- 16) tõend Finantsinspeksiooni seaduse § 45³ lõikes 2 sätestatud menetlustasu maksmise kohta.

(2) Kui taotleja soovib vastu võtta ja hoida krediidisaajate rahalisi vahendeid, esitab taotleja käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud nõuetele vastava eraldiseisva maksekonto andmed.

§ 8. Äriplaan

(1) Äriplaan peab sisaldama taotleja kavandatava äritegevuse olemuse, organisatsioonilise struktuuri, sisekontrolli süsteemi ja juhtimisstruktuuri kirjeldust ning plaanitavate teenuste osutamisega seotud isikute õiguste, kohustuste ja vastutuse kirjeldust, samuti järgmiste asjaolude kirjeldust, prognoosi ja analüüsi:

- 1) tulude ja kulude suurus;
- 2) teenuse osutamisega seotud kohustused;
- 3) taotleja tegevuse tehniline korraldus;
- 4) tegevusloa taotleja varade ja aktsia- või osakapitali suurus;

- 5) tegevusstrateegia ja tegutsemiseks kavandatav turuosa;
- 6) kavandatav tegevus, osutatavad teenused, eeldatavad kliendid ja konkurendid ning asjakohasel juhul tegevusloa taotleja kavandatav tegevus lepinguriigis või kolmandas riigis;
- 7) aastabilansside ja finantsnäitajate plaanid, milles on muu hulgas nimetatud tulud, kulud, kasum ja rahavood ning nende aluseks olevad eeldused;
- 8) riskide juhtimise üldpõhimõtted ja riskide juhtimise strateegia;
- 9) teave, kuidas tagatakse krediidisaaajate huvide kaitse;
- 10) muud tähtsust omavad asjaolud.

(2) Äriplaan esitatakse vähemalt kolme aasta kohta.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda äriplaani täiendamist, kui tema hinnangul:

- 1) ei ole äriplaanis esitatud finantsnäitajad või muud andmed usaldusväärsed;
- 2) ei ole äriplaani põhjal võimalik veenduda tegevusloa taotleja suutlikkuses rakendada usaldusväärseks tegutsemiseks kohaseid ja proportsionaalseid süsteeme, vahendeid ja protseduure;
- 3) krediidisaaajate huvide kaitse ei ole piisav.

§ 9. Tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Finantsinspeksioon hindab 45 päeva jooksul pärast tegevusloa taotluse kättesaamist, kas taotluses on esitatud kõik nõuetekohased andmed ja dokumendid.

(2) Kui taotleja ei ole tegevusloa taotlemisel esitanud kõiki käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmeid või dokumente või need ei ole nõuetekohaselt vormistatud, võib Finantsinspeksioon jätta taotluse läbi vaatamata või nõuda taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

(3) Kui käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmete ja dokumentide põhjal ei ole võimalik veenduda, kas tegevusloa taotlejal on vastava teenuse pakkumiseks piisavad võimalused ja kas ta vastab käesoleva seadusega või selle alusel antud õigusaktidega kehtestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid tegevusloa taotlejaga seotud asjaolusid, võib Finantsinspeksioon nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksioonile tema määratud mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui tegevusloa taotluse menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab tegevusloa taotleja viivitamata Finantsinspeksioonile vastavad andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teadasaamise aja. Sellel juhul peab Finantsinspeksioon teatama tegevusloa taotlejale uue menetlustähtaja.

(6) Finantsinspeksioon võib käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel jätta taotluse läbi vaatamata, kui:

- 1) taotlus on esitatud oluliste puudustega või
- 2) taotleja ei ole Finantsinspeksiooni määratud tähtjaks puudusi kõrvaldanud.

(7) Tegevusloa taotluse läbi vaatamata jätmise korral tagastab Finantsinspeksioon tegevusloa taotlejale esitatud dokumendid.

§ 10. Tegevusloa andmise otsus

(1) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon 90 päeva jooksul, arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid hiljemalt kuus kuud pärast tegevusloa taotluse saamist.

(2) Tegevusluba antakse, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et tegevusloa taotlejal on taotluses märgitud krediidihaldusteenuse osutamiseks vajalikud teadmised ja organisatsiooniline suutlikkus ning krediidisaaajate huvide kaitse on piisavalt tagatud.

(3) Kui esitatud dokumentidest ja andmetest nähtub, et tegevusloaga hõlmamata teenuse osutamine takistab krediidiinkasso üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist või tegevusloa taotleja äriplaanis kavandatud teenustega seotud riskid ei ole piisavalt kaetud, sealhulgas kui tema organisatsiooniline struktuur ja juhtimisstruktuur ei ole piisavad krediidiinkasso järjepidevaks tegevuseks ning tema siseprotseduurid ja -kontroll ei taga piisavat riskide juhtimist, võib Finantsinspeksioon tegevusloa taotleja klientide huvide kaitseks tegevusloa andmisel ette näha tegevusloa taotlejale kõrvaltingimusi, millega:

- 1) piiratakse tegevusloaga hõlmamata teenuste osutamist;
- 2) nõutakse tegevusloaga hõlmamata teenuste osutamiseks eraldi tütaretevõtja asutamist;
- 3) keelatakse tegevusluba omaval ettevõtjal muu teenuse osutamine.

(4) Tegevusloa kohta tehtavas otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) selle isiku ärinimi ja registrikood, kelle kohta otsus tehakse;
- 2) selle teenuse liik, mille kohta otsus tehakse;
- 3) otsuse tegemise ja jõustumise kuupäev.

§ 11. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

(1) Finantsinspeksioon võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

- 1) taotleja ei vasta käesoleva seadusega või selle alusel antud õigusaktidega krediidiinkasso suhtes kehtestatud nõuetele;
- 2) taotleja aktsia- või osakapital ei ole täielikult sisse makstud;
- 3) taotleja juht, audiitorettevõtja, siseaudiitor, taotlejas olulist osalust omav isik, aktsionär või osanik ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 4) taotleja ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab taotleja üle piisava järelevalve teostamist või see on takistatud sellise teise riigi õigusaktidest, kus isik, kellega taotlejal on märkimisväärne seos, on asutatud, tulenevate nõuete või nende rakendamise tõttu;
- 5) tegevusloa taotlejal ei ole piisavalt vahendeid või kogemusi, mis on vajalikud järjepidevaks tegutsemiseks krediidiinkassona;
- 6) tegevusloa taotleja esitatud andmetest selgub, et tema kavandatav püsiva ja kestva majandustegevuse koht ei ole Eestis;
- 7) käesoleva seaduse §-s 41 nimetatud sise-eeskiri või muud asjakohased protseduurireeglid ei ole taotleja tegevuse laadi, ulatust ja keerukuse astet arvestades piisavad, proportsionaalsed ja üheselt mõistetavad või on kehtiva õigusega vastuolus;
- 8) tegevusloa taotleja organisatsiooniline tase ning infotehnoloogilised süsteemid ja muud tehnoloogilised vahendid ei ole teenuse osutamiseks piisavad;
- 9) tegevusloa taotleja äriplaanis kavandatud teenustega seotud riskid ei ole piisavalt kaetud, sealhulgas tema organisatsiooniline struktuur ja juhtimisstruktuur ei ole piisavad krediidiinkassona järjepidevaks tegevuseks ning tema siseprotseduurid ja -kontroll ei taga piisavat riskide juhtimist;
- 10) tegevusloa taotluse kohaselt soovib tegevusloa taotleja vastu võtta ja hoida krediidisaaajate rahalisi vahendeid, kuid tegevusloa taotlejale ei ole avatud või on suletud tegevusloa taotleja käesoleva seaduse § 47 kohane maksekonto.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatu hindamisel arvestatakse muu hulgas taotleja, tema emaettevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 sätestatu hindamisel võetakse selle asjakohasusel arvesse muu hulgas:

- 1) tegevusloa taotleja tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse taset;
- 2) tegevusloa taotleja juhtorganite liikmete haridust, nende töökogemust, ärisidemeid, usaldusväärsust ja mainet;
- 3) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud äriplaani adekvaatsust ja piisavust;
- 4) tegevusloa taotleja, tema emaettevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

(4) Taotleja ei või kuue kuu jooksul Finantsinspektsiooni tegevusloa andmisest keeldumise otsuse jõustumisest arvates uut tegevusloa taotlust esitada. Kui Finantsinspektsioon jätab tegevusloa taotluse läbi vaatamata käesoleva seaduse § 9 lõikes 6 sätestatu alusel, ei või tegevusloa taotleja uut tegevusloa taotlust esitada enne kolme kuu möödumist tegevusloa taotluse läbi vaatamata jätmisest.

§ 12. Tegevusloa lõppemine

(1) Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) krediidiinkasso lõpetamise otsuse tegemisel, kui Finantsinspektsioon on andnud vastava loa;
- 2) tegevusloa kehtetuks tunnistamisel;
- 3) krediidiinkasso ühinemisel, mille puhul luba lõpeb ühendataval isikul;
- 4) uue krediidiinkasso asutamisel ühinemise teel, mille puhul luba lõpeb ühinevatel isikutel;
- 5) krediidiinkasso pankroti väljakuulutamisel või kohtu määrusega pankrotimenetluse lõpetamisel raugemise tõttu.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel kaotab krediidiinkasso õiguse osutada teenust, milleks talle tegevusloa oli antud. Tegevusloa kehtivuse lõppemisel ei või krediidiinkasso enam vastu võtta krediidisaaajate rahalisi vahendeid.

§ 13. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa kehtetuks tunnistamine on tegevusloaga antud õiguse äravõtmine.

(2) Finantsinspektsioon võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) krediidiinkasso ei ole oma tegevust 12 kuu jooksul tegevusloa andmisest arvates alustanud või tema tegevus on peatunud kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks;
- 2) krediidiinkasso ei soovi enam osutada tegevusloas märgitud teenuseid ja ta esitab sellekohase taotluse;
- 3) krediidiinkasso on tegevusloa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli tegevusloa andmise otsustamisel oluline tähendus, samuti muul juhul, kui krediidiinkasso on esitanud või tema eest on esitatud Finantsinspektsioonile valeandmeid;
- 4) krediidiinkasso avaldab oma tegevuse või juhtorgani liikme kohta oluliselt ebaõiget või eksitavat teavet või reklaami;
- 5) krediidiinkasso ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele, sealhulgas krediidisaaajate rahaliste vahendite vastuvõtmise ja hoidmise tingimustele;
- 6) krediidiinkasso on olulisel määral rikkunud oma tegevuse suhtes Eestis, sihtriigis või muus riigis, kus krediit väljastati, ettenähtud norme, sealhulgas krediidisaaajate kaitseks või krediidivaldkonna nõuetekohast hooldust käsitlevaid norme või selle valdkonna suhtes kehtivat hea usu põhimõtet;

- 7) krediidiinkasso kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku infot, või krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutseb välisriigi õigusaktide alusel ja seetõttu on piisava järelevalve teostamine takistatud;
- 8) krediidiinkasso ja muu isiku vahel olev märkimisväärne seos takistab piisava järelevalve teostamist;
- 9) krediidiinkasso või tema juhtorgani liige on rikkunud rahvusvahelist sanktsiooni või rikub rahapesu ning terrorismi rahastamise tõkestamiseks õigusaktidega kehtestatud korda või rikub rahvusvahelise sanktsiooni õigusaktidega kehtestatud korda;
- 10) lepinguriigi või kolmanda riigi pädeva järelevalveasutuse poolt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on krediidiinkasso oluliselt rikkunud lepinguriigi või kolmanda riigi õigusaktis sätestatud või nende riikide pädevate järelevalveasutuste esitatud tingimusi;
- 11) krediidiinkasso ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
- 12) krediidiinkasso ei täida seaduses sätestatud kohustusi sise-eeskirja või -kontrolli ning krediidisajaajate kaebuste lahendamise kohta;
- 13) ilmneb, et krediidiinkasso on valinud tegevusloa taotlemise ja registreerimise kohaks Eesti eesmärgiga hoida kõrvale teises lepinguriigis, kus ta peamiselt tegutseb, kohalduvate nõuete täitmisest;
- 14) krediidiinkasso juhid, olulist osalust omavad isikud või audiitor ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele.

(3) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist võib Finantsinspeksioon teha krediidiinkassole ettekirjutuse, andes tähtaja kehtetuks tunnistamise põhjuseks olevate puuduste kõrvaldamiseks.

(4) Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks krediidiinkasso taotluse alusel, kui krediidiinkasso aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse kohaselt ei tegele äriühing enam käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud teenuste osutamisega. Kui krediidiinkasso ühineb ja tegevust jätkab ühendav ühing, tunnistatakse kehtetuks ühendatava ühingu tegevusluba. Kui krediidiinkasso ühineb uue ühingu asutamisega, tunnistatakse kehtetuks ühinevate krediidiinkassode tegevusload.

(5) Krediidiinkasso taotluse alusel tegevusloa vabatahtlikult kehtetuks tunnistamiseks tuleb Finantsinspeksioonile esitada kinnitus ning tõendid ja dokumendid selle kohta, et kõik kliendisuhed ja kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotluse alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamisest, kui on põhjendatud alus arvata, et tegevusloa kehtetuks tunnistamine võib kahjustada krediidisajaajate õigustatud huve.

(7) Finantsinspeksioon vaatab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotluse läbi ja teeb otsuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise või sellest keeldumise kohta kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

(8) Finantsinspeksioon teavitab asjakohasel juhul tegevusloa kehtetuks tunnistamisest krediidiinkasso sihtriigi pädevat järelevalveasutust ja lepinguriigi pädevat järelevalveasutust, kus krediit väljastati, kui see ei ole krediidiinkasso sihtriik.

§ 14. Avalikkuse teavitamine

Teabe tegevusloa andmise, selle muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta teeb Finantsinspeksioon avalikult teatavaks oma veebilehel hiljemalt otsuse jõustumisele järgneval

tööpäeval. Finantsinspeksioon võib vastavat teavet sisaldava otsuse teha ka tervikuna avalikult kättesaadavaks, kui see on oluline finantssektori stabiilsuse või läbipaistvuse jaoks.

§ 15. Krediidiinkasso andmete avalikustamine

(1) Kõik tegevusloa saanud krediidiinkassod kantakse Finantsinspeksiooni seaduse § 53 lõike 4 alusel Finantsinspeksiooni veebilehel asuvasse krediidiinkassode nimekirja.

(2) Krediidiinkasso, kelle tegevusluba on lõppenud või tunnistatud kehtetuks, kustutatakse viivitamata Finantsinspeksiooni veebilehel asuvast nimekirjast.

§ 16. Tegevusloa andmise aluseks olnud andmete ja asjaolude muutumine

(1) Krediidiinkasso on kohustatud viivitamata informeerima Finantsinspeksiooni kõigi andmete ja asjaolude muutumisest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, mis olid aluseks krediidiinkasso tegevusloa andmise otsustamisel, ning esitama asjakohasel juhul järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) krediidiinkasso ärinime, asukoha aadressi või kontaktandmete muutumise korral uus ärinimi, asukoha aadress või kontaktandmed;
- 2) põhikirja muutmise korral põhikirja muudatused ja muudetud tekst;
- 3) sise-eeskirjadega kindlaks määratud korra või reeglite muutmise korral muudetud sise-eeskirjad;
- 4) juhtide vahetumise korral käesoleva seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud andmed;
- 5) audiitori vahetumise korral käesoleva seaduse § 39 lõikes 3 nimetatud andmed;
- 6) asjaolud, mis mõjutavad või võivad oluliselt mõjutada krediidiinkasso finantsseisundit;
- 7) muu informatsioon, kui see on ette nähtud käesolevas seaduses.

(2) Krediidiinkasso peab Finantsinspeksiooni nõudmisel viivitamata avalikustama käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2, 4, 5 ja 7 nimetatud andmed ja dokumendid.

3. peatükk

Krediidiinkasso tegevus välisriigis ja välisriigi krediidiinkasso tegevus Eestis

§ 17. Krediidiinkasso tegevus välisriigis

(1) Eestis asutatud ja tegevusluba omav krediidiinkasso võib välisriigis tegeleda krediidihaldustegevusega, asutades selleks välisriigis filiaali või osutades seal piiriüleseid teenuseid.

(2) Piiriülene teenus on krediidiinkasso teenus, mida ta osutab välisriigis, kus krediidiinkasso ega tema filiaal ei ole registreeritud.

(3) Teenuste osutamisel välisriigis peab krediidiinkasso järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.

§ 18. Krediidiinkasso tegevus teises lepinguriigis

(1) Krediidiinkasso, kes soovib registreerida teises lepinguriigis filiaali või osutada teises lepinguriigis piiriüleseid teenust, teavitab sellest Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas paragrahvis *teave*):

- 1) sihtriigi nimi ja võimalusel selle lepinguriigi nimi, kus krediit anti, kui see ei ole sihtriik ega Eesti;
- 2) asjakohasel juhul filiaali aadress sihtriigis;
- 3) asjakohasel juhul krediidiinkasso ärinimi ja aadress sihtriigis;
- 4) sihtriigis teenuste juhtimise eest vastutavate isikute nimed;

5) asjakohasel juhul teave meetmete kohta, mida rakendatakse krediidiinkasso sise-eeskirjade, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavate õigusnormidega;

6) asjakohasel juhul rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste selliste õigusnormide täitmiseks kehtestatud menetluse kirjeldus, millega on sihtriigi õigusesse üle võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 05.06.2015, lk 73–117);

7) kinnitus, et krediidiinkassol on asjakohased vahendid suhtluseks lepinguriigi keeles või krediidilepingus ette nähtud keeles;

8) teave selle kohta, kas krediidiinkassol on Eestis lubatud vastu võtta ja hoida krediidisaajate rahalisi vahendeid.

(2) Kui krediidiinkasso haldab krediidiasutuse viivises olevaid krediidilepinguid, edastab Finantsinspeksioon 45 päeva jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe saamist teabe sihtriigi pädevatele järelevalveasutustele. Finantsinspeksiooni nõudmisel esitatakse eelnimetatud andmed ja dokumendid koos vandetõlgi tehtud või notariaalselt kinnitatud tõlkega selle sihtriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus krediidiinkasso soovib filiaali asutada.

(3) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkassot kuupäevast, mil teave sihtriigi pädevatele järelevalveasutustele edastati, ja kuupäeva, mil sihtriigi pädevad järelevalveasutused kinnitasid teabe kättesaamist.

(4) Finantsinspeksioon edastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe ka sellele lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediit anti, kui see ei ole sihtriigi ega Eesti.

(5) Krediidiinkasso teavitab Finantsinspeksiooni kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave muutub. Teavituse saamise järel teeb Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud toimingud.

§ 19. Krediidiinkasso filiaal kolmandas riigis

(1) Krediidiinkasso, kes soovib asutada filiaali kolmandas riigis, taotleb Finantsinspeksioonilt sellekohase loa (edaspidi käesolevas peatükis *filiaali asutamise luba*).

(2) Filiaali asutamise loa taotlemiseks esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kirjaliku taotluse ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas peatükis taotlus, andmed ja dokumendid koos *taotlus*):

1) selle kolmanda riigi nimi, kus krediidiinkasso soovib filiaali asutada;

2) filiaali asukoha aadress kolmandas riigis;

3) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud nõuetele vastav äriplaan filiaalina kolmandas riigis tegutsemise kohta;

4) krediidiinkasso nimel tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ja -koht ning esindusõigust tõendav dokument.

§ 20. Filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele ning esitatud andmete, taotleja finantsseisundi, organisatsioonilise ülesehituse ja tehniliste süsteemide ning filiaali asutamiseks piisavate vahendite olemasolu kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatut.

(2) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi vajalike andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastava taotluse saamisest arvates.

(3) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata krediidiinkassole teatavaks.

(4) Krediidiinkasso võib alustada teenuste osutamist filiaali kaudu vastavalt kolmanda riigi õigusaktides sätestatule. Enne kolmandas riigis tegevuse alustamist filiaali kaudu teatab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kuupäeva, millal kolmandas riigis teenuste osutamist alustatakse.

§ 21. Filiaali asutamise loa andmisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa andmisest, kui:

- 1) filiaali juhid ei vasta käesolevas seaduses krediidiinkasso juhtide suhtes kehtestatud nõuetele;
- 2) filiaali asutamise loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 3) krediidiinkasso organisatsiooniline ülesehitus või krediidiinkasso vahendid ei ole piisavad äriplaanis nimetatud teenuste osutamiseks välisriigis;
- 4) filiaali asutamine kolmandas riigis või krediidiinkasso esitatud äriplaani rakendamine võib kahjustada krediidiinkasso tegevuse usaldusväarsust Eestis või kolmandas riigis;
- 5) kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks, mille tõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vajalikul tasemel järelevalvet kolmandas riigis asutatud filiaali üle.

§ 22. Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tunnistada kolmandas riigis filiaali asutamise loa kehtetuks, kui:

- 1) krediidiinkasso on filiaali asutamise loa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli loa andmise otsustamisel oluline tähendus, samuti muul juhul, kui krediidiinkasso on esitanud või tema eest on esitatud Finantsinspeksioonile valeandmeid;
- 2) krediidiinkasso on olulisel määral rikkunud asjaomase välisriigi õigusaktide nõudeid;
- 3) krediidiinkasso või tema filiaal ei vasta kehtivatele filiaali asutamise loa saamise tingimustele;
- 4) krediidiinkasso ei esita filiaali kohta Finantsinspeksioonile nõuetekohaseid aruandeid;
- 5) krediidiinkasso või tema filiaali juht ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 6) krediidiinkasso ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
- 7) krediidiinkasso tegevusluba on kehtetuks tunnistatud;
- 8) ilmnevad käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud asjaolud.

(2) Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise otsuse teeb Finantsinspeksioon krediidiinkassole ja kolmanda riigi pädevale järelevalveasutusele viivitamata teatavaks.

(3) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest teadasaamist lõpetab krediidiinkasso teenuste osutamise selles kolmandas riigis asutatud filiaali kaudu Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks.

§ 23. Teenuse osutamine piiriüleselt kolmandas riigis

(1) Krediidiinkasso, kes kavatseb osutada kolmandas riigis teenuseid piiriüleselt, teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle kolmanda riigi nimi, kus kavatsetakse piiriülest teenust osutada;
- 2) tegevuskava, mis sisaldab andmeid kõigi kolmandas riigis osutatavate teenuste kohta, sealhulgas teave selle kohta, kas seoses teenuste piiriülese osutamisega antakse kolmandas riigis tegevusi või ülesandeid edasi kolmandale isikule.

(2) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui need:

- 1) ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või on puudulikud;
- 2) Finantsinspeksiooni nõutud andmeid või dokumente ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitatud.

(3) Krediidiinkasso võib alustada teenuste osutamist piiriüleselt vastavalt kolmanda riigi õigusaktides sätestatule. Enne kolmandas riigis tegevuse alustamist teatab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kuupäeva, millal kolmandas riigis teenuste osutamist alustatakse.

(4) Krediidiinkasso võib kolmandas riigis piiriülest teenust osutada vastavalt kolmanda riigi õigusaktides sätestatule, võttes asjakohasel juhul arvesse vastava riigi pädeva järelevalveasutuse kehtestatud nõudeid.

(5) Krediidiinkasso teavitab Finantsinspeksiooni muudatusest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetes või dokumentides, võimaluse korral vähemalt üks kuu enne muudatuse rakendumist.

(6) Finantsinspeksioon võib teha ettekirjutuse kolmandas riigis piiriülese teenuse osutamise keelamiseks, kui tema hinnangul esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) krediidiinkasso tegevus piiriülese teenuse osutamise kaudu kahjustab krediidiinkasso klientide või krediidisaajate huve, tema finantsseisundit või tegevuse usaldusväärust;
- 2) krediidiinkasso tegevus piiriülese teenuse osutamise kaudu võib tuua kaasa rahapesu või terrorismi rahastamisega seotud õigusaktide nõuete või rahvusvahelise sanktsiooni rikkumise või sellest kõrvale hiilimise või nende katse või suurendab selliseid riske;
- 3) krediidiinkasso ei ole võimeline täitma kolmandas riigis teenuse osutamisele sätestatud nõudeid;
- 4) kolmanda riigi pädev järelevalveasutus on Finantsinspeksiooni teavitanud vastava riigi õigusaktis sätestatud või kolmanda riigi pädeva järelevalveasutuse esitatud tingimuste rikkumisest krediidiinkasso poolt.

(7) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud ettekirjutuse krediidiinkassole viivitamata kätte. Krediidiinkasso on kohustatud piiriüleselt teenuste osutamise lõpetama Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks.

§ 24. Teises lepinguriigis asutatud isiku tegevus Eestis

(1) Teise lepinguriigi krediidiinkasso, kes soovib osutada teenust Eestis piiriüleselt või filiaali kaudu, teavitab sellest oma päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse kaudu Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas paragrahvis *teave*):

- 1) kui krediidiinkassole on teada, siis lepinguriik, kus krediit anti, kui see ei ole Eesti ega krediidiinkasso päritoluriik;
- 2) asjakohasel juhul Eestis asutatud filiaali aadress;
- 3) asjakohasel juhul Eestis krediidiinkasso kasutatav ärinimi ja aadress;

- 4) Eestis toimuva krediidihalduse juhtimise eest vastutava isiku nimi;
- 5) asjakohasel juhul teave meetmete kohta, mida rakendatakse krediidiinkasso sise-eeskirjade, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavatele Eesti õigusnormidele;
- 6) kinnitus, et krediidiinkassol on asjakohased vahendid suhtluseks eesti keeles või krediidilepingu ette nähtud keeles;
- 7) teave selle kohta, kas krediidiinkassol on päritoluriigis lubatud võtta vastu ja hoida krediidisajate rahalisi vahendeid.

(2) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkasso päritoluriigi pädevat järelevalveasutust lõike 1 kohase teabe kättesaamisest.

(3) Krediidiinkasso võib alustada Eestis teenuse osutamist alates järgmisest kuupäevast, olenevalt sellest, kumb on varasem:

- 1) pärast käesoleva paragrahvi lõike 2 kohase teavituse saamist;
- 2) kui Finantsinspeksioon ei ole käesoleva paragrahvi lõike 2 kohast teavitust edastatud, siis kahe kuu möödumisel käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teabe esitamisest Finantsinspeksioonile.

(4) Finantsinspeksioon avalikustab teabe lepinguriigi krediidiinkasso kohta oma veebilehel vastavalt käesoleva seaduse §-s 15 sätestatule.

§ 25. Kolmandas riigis asutatud isiku tegevus Eestis

Kolmandas riigis asutatud isik ei või Eestis tegeleda krediidihaldustegevusega piiriüleselt ega filiaali kaudu.

4. peatükk Oluline osalus

§ 26. Oluline osalus

Oluline osalus käesoleva seaduse tähenduses on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktile 36 otsene või kaudne osalus krediidiinkasso aktsia- või osakapitalis, mis on vähemalt 10 protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist, või hääleõigustest või mis võimaldab avaldada olulist mõju tema juhtimisele.

§ 27. Olulist osalust omavatele isikutele esitatavad nõuded

(1) Krediidiinkassos võib olulise osaluse omandada, seda omada ja suurendada või krediidiinkasso üle kontrolli saavutada, seda omada ja suurendada igauks (edaspidi käesolevas peatükis *isik*):

- 1) kes on laitmatu mainega ning kelle tegevus seoses omandamisega vastab krediidiinkasso kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetele, sealhulgas kelle majanduslik usaldusväärsus võimaldab tagada krediidiinkasso korrapärase ja usaldusväärset tegevust arvestades selle krediidiinkasso senist ja kavandatud äritegevuse laadi;
- 2) kes pärast osaluse omandamist või suurendamist valib, nimetab või määrab krediidiinkasso juhiks üksnes sellise isiku, kes vastab käesoleva seaduse § 37 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele;
- 3) kes tagab, et krediidiinkasso järgib käesolevas seaduses sätestatud usaldatavusnõudeid ja et krediidiinkassol on olemas struktuur, mis võimaldab teostada tõhusat järelevalvet tema üle ning vahetada teavet ja teha koostööd pädevate järelevalveasutustega;
- 4) kelle suhtes ei ole põhjendatud kahtlust, et omandamine on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega või selle katsega või et olulise osaluse omandamine suurendab selliseid riske;
- 5) kelle suhtes ei kohaldata rahvusvahelist sanktsiooni rahvusvahelise sanktsiooni seaduse tähenduses.

(2) Olulise osalusega isikute maine ei ole laitmatu, kui esineb käesoleva seaduse § 37 lõike 3 punktis 1 või 3 nimetatud alus.

§ 28. Finantsinspeksiooni teavitamine osaluse omandamisest

(1) Isik, kes kavatseb krediidiinkassos otsese või kaudse olulise osaluse omandada või suurendada osalust üle 10, 20, 30 või 50 protsendi krediidiinkasso aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osaga esindatud häälte arvust või teha tehingu, mille tulemusel krediidiinkasso muutub tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), teavitab oma kavatsusest Finantsinspeksiooni ning esitab käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 ning sama paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud määruses nimetatud andmed ja dokumendid.

(2) Käesolevas peatükis sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel krediidiinkassos olulise osaluse või tema osalus suureneb üle 20 või 50 protsendi krediidiinkasso aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osaga esindatud häälte arvust või kui krediidiinkasso muutub selle sündmuse või tehingu tõttu tema kontrollitavaks äriühinguks. Sellel juhul on isik kohustatud pärast krediidiinkasso üle kontrolli saamist või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurenemisest teadasaamist viivitamata teavitama sellest Finantsinspeksiooni.

(3) Finantsinspeksioon teavitab omandajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud teate või lisaandmete ja -dokumentide kättesaamisest ning menetlustähtaja võimalikust lõppkuupäevast.

§ 29. Osaluse omandamisest teavitamisel Finantsinspeksioonile esitatavad andmed

(1) Osaluse omandamisest teavitamisel esitatakse Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

1) selle äriühingu nimi, milles olulist osalust omandatakse või suurendatakse või mis muudetakse omandaja kontrollitavaks, ja selles äriühingus omandatava osaluse suurus;

2) omandatava äriühingu kirjeldus, mis sisaldab muu hulgas aktsionäride nimekirja, millest nähtub igale aktsionärile kuuluvate aktsiate arv, või osanike nimekirja, millest nähtub igale osanikule kuuluva osa nominaalväärtus, ning andmeid omandaja omandatavate või talle varem kuulunud aktsiate või osade tüübi või osa suuruse ja häälte arvu kohta ning vajaduse korral muud infot;

3) füüsilisest isikust omandaja elulookirjeldus, mis sisaldab muu hulgas omandaja nime, elukohta, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku ning isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta, ning väljavõte karistusregistrist, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud;

4) juriidilisest isikust omandaja osanike või aktsionäride või liikmete nimekiri ning andmed igale aktsionärile või liikmele kuuluvate aktsiate või osa suuruse kohta ja häälte arv;

5) juriidilisest isikust omandaja nimetus, asukoht, registrikood, registritunnistuse kinnitatud ärakiri ja põhikirja olemasolu korral selle ärakiri;

6) andmed juriidilisest isikust omandaja juhtorganite liikmete kohta, mis sisaldavad neist igäihe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta ning senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku, samuti nende isikute usaldusväarsust, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut mainet kinnitavad dokumendid ja väljavõte karistusregistrist, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud;

7) kinnitus, et füüsilisest isikust olulise osaluse omandaja või juriidilisest isikust olulise osaluse omandaja või tema juhtorganite liikmete suhtes ei ole kehtestatud rahvusvahelist sanktsiooni;

8) omandaja ettevõtlustegevuse kirjeldus ning omandamisega seotud isikute majanduslike ja mittemajanduslike huvide kirjeldus;

- 9) kinnitus, et käesoleva lõike punktis 7 nimetatud isiku puhul ei ole esinenud ega esine asjaolusid, mis seaduse kohaselt välistavad isiku õiguse olla krediidiinkasso juht;
- 10) juriidilisest isikust omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded, kui on olemas vastavas ulatuses tegevusajalugu. Kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada vandeaudiitori aruanne, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud;
- 11) võimaluse korral füüsilisest isikust omandaja ning temaga seotud äriühingute finantsseisundi hindamiseks vajalikud reitingud ning avalikkusele mõeldud aruanded, juriidilisest isikust omandaja puhul tema ning asjakohasel juhul tema konsolideerimisgrupi kohta väljastatud krediidireitingud;
- 12) konsolideerimisgruppi kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ning vandeaudiitori aruanded;
- 13) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;
- 14) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest kavatsetakse oluline osalus omandada või seda suurendada või kontrolli saavutada;
- 15) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtipaberituruseaduse § 9 lõigetele 2 ja 3 ning §-dele 10 ja 72¹;
- 16) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtipaberituruseaduse § 9 lõigetele 2 ja 3 ning §-dele 10 ja 72¹;
- 17) ülevaade krediidiinkassos seoses osaluse omandamisega rakendatavast strateegiast, kui krediidiinkasso ei muutu omandamise tulemusel kontrollitavaks äriühinguks.

(2) Välisriigi kodaniku korral on käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6 nimetatud karistusregistri väljavõtte asemel vaja esitada tema päritoluriigi karistusregistri väljavõtte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, mille väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(3) Finantsinspeksioonile esitatavad andmed ja dokumendid peavad olema koostatud eesti keeles. Finantsinspeksiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada muus keeles.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide täpsustamiseks ning kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon nõuda lisaandmeid ja -dokumente.

(5) Finantsinspeksioonile esitatavate käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide sisu võib täpsustada valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 30. Menetlus ja menetlustähtajad

(1) Finantsinspeksioon hindab omandaja vastavust käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele ning otsustab osaluse omandamise keelamise või lubamise 60 tööpäeva jooksul (edaspidi *menetlustähtaeg*) hindamiseks vajalike andmete ja dokumentide saamist kinnitava § 28 lõikes 3 nimetatud teate esitamisest arvates.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus 50 tööpäeva jooksul menetlustähtaja algusest alates nõuda lisaandmeid ja -dokumente.

(3) Finantsinspeksiooni poolt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide esmakordse nõude esitamise ja omandajalt nõutud lisaandmete ja -dokumentide saamise vaheliseks perioodiks menetlustähtaeg peatub, kuid peatumine ei kesta kauem kui

20 tööpäeva. Täiendavate lisaandmete ja -dokumentide nõudmise korral menetlustähtaeg ei peatu.

(4) Kui menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab omandaja viivitamata Finantsinspeksioonile vastavad andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teadasaamise aja. Sellel juhul peab Finantsinspeksioon teatama omandajale uue menetlustähtaja.

(5) Kui omandaja üle ei teostata finantsjärelevalvet või omandaja üle teostab järelevalvet kolmanda riigi pädev järelevalveasutus, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud menetlustähtaja peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani.

(6) Finantsinspeksioon teeb olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel vajaduse korral koostööd lepinguriigi pädeva järelevalveasutusega.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud koostöö raames konsulteerib Finantsinspeksioon teiste pädevate järelevalveasutustega. Kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti, edastab Finantsinspeksioon viivitamata teisele pädevale järelevalveasutusele kõik andmed, mis on olulise osaluse omandamise, suurendamise või kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel olulised.

(8) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva seaduse §-s 28 nimetatud teavituse läbi vaatamata, kui teavitus või sellele lisatud dokumendid on oluliste puudustega, näiteks kui teavitus ei sisalda käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 nimetatud andmeid.

§ 31. Osaluse omandamise tingimused

(1) Finantsinspeksioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul omandajal on õigus oluline osalus omandada, seda suurendada või muuta krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks. Finantsinspeksioon võib ettenähtud tähtaega pikendada, kuid tähtaeg ei või kokku ületada 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul teavitama olulise osaluse omandamise või suurendamise või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmise tehingu tegemisest või tegemata jätmise otsusest viivitamata Finantsinspeksiooni.

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspeksioon seda oma ettekirjutusega ei keela.

§ 32. Osaluse omandamise keelamise alused ja otsus omandamise kohta

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmise, kui:

- 1) omandaja ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 2) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspeksioonile esitanud käesolevas seaduses sätestatud või seaduse alusel nõutud andmeid või dokumente;
- 3) Finantsinspeksioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud või esitatud andmete ja dokumentide alusel ei saa kõrvaldada Finantsinspeksiooni mõistlikku kahtlust omandamise ebasobivuses ja selles, et omandamine ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) krediidiinkasso muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ja selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel ei ole õiguslikku alust või võimalust teha Finantsinspeksiooniga koostööd;

5) Finantsinspeksioonil on tekkinud põhjendatud kahtlus, et omandamine toimub kolmanda isiku huvides või omandamisel hakatakse teostama kellegi teise õigusi.

(2) Finantsinspeksioon edastab omandajale otsuse olulise osaluse omandamise lubamise kohta või keelava ettekirjutuse kahe tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist, kuid enne menetlustähtaja lõppu. Kui omandaja üle teostab järelevalvet teise lepinguriigi pädev järelevalveasutus, tuleb otsuses muu hulgas märkida tema hinnang olulise osaluse omandamise, suurendamise või kontrollitavaks äriühinguks muutmise kohta.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud ilmnevad pärast olulise osaluse omandamist või suurendamist või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmist, võib Finantsinspeksioon teha ettekirjutuse, mille kohaselt loetakse osaluse omandamine või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmine käesoleva seadusega vastuolus olevaks.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega omandajal või isikul, kellel on krediidiinkassos oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks krediidiinkasso on, krediidiinkassos hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamine iga kord keelata või seda piirata, kui esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3 nimetatud asjaolud. Finantsinspeksioon võib teha ettekirjutuse käesoleva lõike alusel eelnimetatud lõigetes sätestatud ettekirjutuse tegemisest olenemata. Finantsinspeksioon avalikustab ettekirjutuse või selle osa oma veebilehel omandaja nõudmisel või vajaduse korral omal algatusel.

(5) Kui omandaja või isik, kellel on krediidiinkassos oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks krediidiinkasso on, on teises lepinguriigis registreeritud krediidiasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, kindlustusandja, makseasutus, e-raha asutus, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 nimetatud Finantsinspeksiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka krediidiinkassole, tema aktsiaraamatu pidajale ja muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

§ 33. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või suurendamise tehingu tagajärjel ei omanda isik aktsiatega, osaga või muul moel kaasnevat hääleõigust ning osalusega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku või osanike koosoleku kvoorumisse, kui:

- 1) tehing on vastuolus Finantsinspeksiooni ettekirjutusega;
- 2) Finantsinspeksioon on teinud käesoleva seaduse § 32 lõike 3 alusel ettekirjutuse;
- 3) tehingust ei ole Finantsinspeksiooni käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud korras teavitatud;
- 4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 või enne §-s 30 nimetatud tähtaja möödumist või enne, kui olulise osaluse omandamine oli käesoleva seaduse alusel lubatud.

(2) Tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid krediidiinkasso tema kontrollitavaks äriühinguks.

(3) Kui niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esines mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud olulist osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku või osanike koosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse vastuvõtmist, on üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus tühine. Kohus võib Finantsinspeksiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel

tuvastada üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse tühisuse, kui avaldus on esitatud kuue kuu jooksul üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse vastuvõtmisest arvates.

(4) Kui teostati tehingust, millega krediidiinkasso pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspektsiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul õiguste teostamisest arvates.

§ 34. Olulise osaluse muutumisest teavitamine

(1) Kui isik kavatseb võõrandada aktsiaid või osa ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse krediidiinkassos või vähendab oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud määra või loobub kontrollist krediidiinkasso üle, peab ta kavatsusest Finantsinspektsiooni viivitamata teavitama, näidates teates ära tema omatavate, võõrandatavate ja pärast tehingut talle jäävate aktsiate arvu või osa suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik kaotab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel kontrolli krediidiinkasso üle või olulise osaluse krediidiinkassos või tema osalus väheneb alla mõne käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud määra. Sellel juhul on isik kohustatud pärast olulise osaluse või kontrolli kaotamisest või osaluse vähenemisest teadasaamist viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni.

(3) Krediidiinkasso on käesoleva seaduse § 28 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingutest teadasaamise korral kohustatud sellest viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni.

(4) Krediidiinkasso esitab koos majandusaasta aruandega Finantsinspektsioonile andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli krediidiinkassos oluline osalus, näidates ära isikule kuuluva osaluse suuruse ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-dele 26 ja 28 ning väärtpaperituru seaduse §-dele 9, 10 ja 72¹.

5. peatükk

Krediidiinkasso juhtimine ja organisatsiooniline ülesehitus

§ 35. Asukoht ja peakontor

(1) Eestis äriregistrisse kantud ja Finantsinspektsioonilt tegevusloa saanud krediidiinkasso registrijärgne asukoht ning püsiva ja kestva majandustegevuse koht peavad olema Eestis.

(2) Krediidiinkasso põhikiri peab kindlaks määrama, et krediidiinkasso registrijärgne asukoht ja peakontor on Eestis.

§ 36. Nõukogu ja juhatuse liikmete arv

(1) Krediidiinkasso nõukogus peab olema vähemalt kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.

(2) Krediidiinkasso juhatuses peab olema vähemalt kaks liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.

§ 37. Nõuded juhtide valimisele ja määramisele

(1) Krediidiinkasso juhiks võib valida või määrata isiku, kellel on krediidiinkasso juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu maine. Lisaks peab valitaval juhil olema vajalikus mahus aega oma tööülesannete täitmiseks vastaval

ametikohal ning ta peab sobituma oma teadmiste, oskuste ja kogemuste poolest juhtorgani koosseisu.

(2) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega täpsustada nõudeid krediidiinkasso juhtimiseks vajaliku kutsealase sobivuse kohta.

(3) Isikul ei ole laitmatu maine, kui Finantsinspeksioon on tuvastanud asjaolud, mis seavad kahtluse alla selle olemasolu või kinnitavad selle puudumist. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku maine ei ole laitmatu muu hulgas, kui:

1) teda on karistatud varavastase, majandusalase, ametialase, avaliku usalduse, isikuvastase süüteo või tarbijakaitse väärteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud või isik on tegelenud liigkasuvõtmisega;

2) ta ei ole varasemas suhtluses järelevalveasutustega tegutsenud läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt;

3) tema suhtes on käimas maksejõuetusmenetlus või välja on kuulutatud tema pankrot, välja arvatud juhul, kui kohus on isiku vabastanud pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest;

4) tema suhtes on kohus vastavalt karistusseadustiku §-le 49 kohaldanud tegutsemiskeelu või §-le 49¹ ettevõtluskeelu, samuti kui tema suhtes on kohaldatud seaduses või kohtulahendis ettenähtud ärikeeld või teataval erialal või ametikohal töötamise keeld või teda on karistatud sellise keelu rikkumise eest.

(4) Väheoluliste vahejuhtumite kumulatsioon ei mõjuta isikute head mainet, välja arvatud juhul, kui vastavad vahejuhtumid tervikuna hinnates on olulised ja muu hulgas osutavad süsteemsetele rikkumistele.

(5) Krediidiinkasso juhtidel tervikuna peavad olema piisavad teadmised ja kogemused ettevõtja juhtimiseks pädeval ning vastutustundlikul moel.

(6) Krediidiinkasso juhiks, samuti selle emaettevõtja või sellega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu nõukogu või juhatuse liikmeks on keelatud valida või määrata isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kelle suhtes kehtib ettevõtluskeeld või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist nii, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja tarbijate huvid oleksid küllaldaselt kaitstud, või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima.

§ 38. Juhtide ja töötajate kohustused ning ülesanded

(1) Krediidiinkasso juhid ja töötajad peavad tegutsema nende puhul eeldatava ettenägelikkuse ja hoolsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, seades krediidiinkasso, tema klientide ja krediidisaaajate majanduslikud huvid kõrgemale oma isiklikest majanduslikest huvidest. Krediidiinkasso töötajad on kohustatud osutama teenuseid õiguspäraselt, piisava asjatundlikkuse, täpsuse ja hoolikusega ning andma krediidisaaajatele nõuetekohast teavet.

(2) Krediidiinkasso juhid peavad tagama, et krediidiinkasso organisatsiooniline struktuur on läbipaistev ja selgelt määratud vastutusalaodega ning kehtestatud on riskide tuvastamise, mõõtmise, juhtimise, pideva jälgimise ja nendest teavitamise protseduurid, mis on krediidiinkasso tegevuse laadi, ulatust ning keerukuse astet arvestades piisavad ja proportsionaalsed.

(3) Krediidiinkasso juhatus on kohustatud veenduma, et käesoleva seaduse alusel kehtestatud eeskirjad ja muud protseduurireeglid oleksid ajakohased, hindama nende tulemuslikkust ning rakendama asjakohaseid meetmeid puuduste kõrvaldamiseks.

(4) Töötaja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiinkasso heaks töölepingu või muu võlaõigusliku lepingu alusel tööd tegev füüsiline isik, kelle tööülesannete hulka kuuluvad krediidiinkasso nimel teenuse osutamisega seotud tegevused, sealhulgas krediidiinkasso esindamine või krediidiinkasso juhtimine või kontrollimine.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega näha ette täpsemad kohustused ja ülesanded krediidiinkasso juhtidele ja töötajatele.

§ 39. Finantsinspektsiooni teavitamine juhtidest, siseaudiitorist ja audiitorettevõtjast

(1) Krediidiinkasso juhiks valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjaliku nõusolekuga esitab isik järgmised andmed ja dokumendid:

1) isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ja -koht, elukoht, hariduse kirjeldus, töö- ja ametikohtade täielik loetelu ning juhatuse liikme puhul tema vastutusvaldkonna kirjeldus, samuti tema usaldusväärust ja käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid;

2) andmed äriühingute kohta, milles tema osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust ja tegevusalade loetelu;

3) kinnitus, et tal puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso juht.

(2) Krediidiinkasso esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid ning kinnituse Finantsinspektsioonile.

(3) Krediidiinkasso esitab audiitorettevõtja valimise või määramise korral Finantsinspektsioonile tema nime ja audiitorettevõtja kinnituse, et tema suhtes puuduvad asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso audiitorettevõtja.

(4) Krediidiinkasso on kohustatud juhi, siseaudiitori ja audiitorettevõtja valimise või määramise kavatsusest, volituste pikendamisest, samuti nende tagasiastumisest või enne volituste tähtaja lõppemist tagasikutsumise algatamisest teavitama Finantsinspektsiooni vähemalt kümme päeva enne vastava otsuse tegemist või viivitamata pärast vastava avalduse saamist. Eeltoodud tähtaega ei kohaldata, kui eelnev teavitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik.

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed tuleb esitada Finantsinspektsiooni kinnitatud vormil ja mahus.

§ 40. Krediidiinkasso juhi tagasikutsumine

(1) Finantsinspektsioonil on õigus ettekirjutusega nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist või valimata või määramata jätmist järgmistel juhtudel:

1) isik ei vasta käesolevas seaduses juhtidele kehtestatud nõuetele;

2) isik on seoses enda valimise või määramisega esitanud eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;

3) isiku tegevus krediidiinkasso juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline krediidiinkassot usaldusväärset ja kindlalt juhtima või ta ei ole suuteline korraldama krediidiinkasso juhtimist nii, et klientide ja krediidisajate huvid oleksid küllaldaselt kaitstud.

(2) Kui krediidiinkasso ei ole täielikult või tähtajaks täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust, on Finantsinspeksioonil õigus tunnistada krediidiinkasso tegevusluba kehtetuks.

§ 41. Sise-eeskirjad

(1) Krediidiinkasso juhatus kehtestab oma otsusega krediidiinkasso ning tema juhtide ja töötajate tegevust reguleerivad protseduurireeglid (edaspidi *sise-eeskirjad*), mis tagavad krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide ja krediidiinkasso juhtide otsuste täitmise, samuti teenuste õigus- ja korrapärase osutamise.

(2) Sise-eeskirjas määratakse juhtide ja töötajate teadmiste, oskuste ja kogemuste tase, mis on vajalik krediidiinkasso organisatsioonis vastavatel ameti- või töökohtadel ülesannete täitmiseks. Teadmiste ja pädevuse taseme määramisel arvestatakse ameti- või töökohaga seotud ülesannete täitmiseks vajalikku kvalifikatsiooni ja ametialast kogemust.

(3) Sise-eeskirjades kehtestatakse asjakohane kord ja menetlused, et tagada tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus, talitluspidevus ja huvide konfliktide vältimine. Juhatus teostab järelevalvet selle rakendamise üle, tehes seda turu usaldusväärset ja klientide ning krediidisaaajate huve toetaval viisil.

(4) Sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas kindlaks:

1) asutusesisese teabe ja dokumentide liikumise kord, sealhulgas teabe esitamise ja edastamise nõuded;

2) juriidilistest isikutest krediidisaaajate andmete ja füüsilisest isikust krediidisaaajate isikuandmete töötlemise kord, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88);

3) töötajate töö- või ametiülesanded, alluvussuhted, aruandlusahelad, aruannete esitamise protseduur ja õiguste delegeerimine, sätestades funktsioonide lahususe krediidiinkasso nimel kohustuste võtmisel, teenuste kajastamisel raamatupidamises ja aruannetes ning riskide hindamisel;

4) juhi sobivushindamise kord;

5) huvide konfliktide maandamise ja vältimise kirjeldus ja tegevuskava ning maandamise meetmed;

6) teenuse osutamisega seotud tegevuste edasiandmise kord, sealhulgas nõuded krediidiinstituti teenuse osutaja kvalifikatsioonile;

7) registripidamise, andmekogude pidamise ja andmete käitlemise kord;

8) sisemised protseduurireeglid, millega määratakse kasutatavate infotehnoloogiaalaste ning krediidisaaajate maksete hoidmise süsteemide turvalisus ja nende regulaarne kontrollimine;

9) sisekontrolli süsteemi toimimise kord ja riskijuhtimise reeglid ning nende rakendamise kord;

10) sisemised protseduurireeglid, millega määratakse kindlaks rahvusvahelise sanktsiooni subjekti tuvastamise ja rahvusvahelise sanktsiooni rakendamise kord, ning sisekontrollieeskirjad eeltoodud nõuete täitmise kontrollimiseks;

11) sisemised protseduurireeglid krediidiinkasso tegevust reguleerivates õigusaktides kehtestatud kohustuste rikkumise või võimaliku rikkumise kohta teavituste vastuvõtmiseks, töötlemiseks ja edastamiseks ning tagajärgedega tegelemiseks;

12) raamatupidamise sise-eeskirjad;

13) filiaalide olemasolu korral tegevuse nõuetele vastavuse kontrollimise kord;

14) krediidisaaajale teabe ja krediidilepingu mittekohase täitmisega seotud hoiatuste edastamise kord;

15) krediidisaaajate kaebuste registreerimise ja lahendamise kord;

16) tegevuspõhimõtted, mis tagavad krediidisaaajate kaitset, õiglast ja hoolsat kohtlemist käsitlevate õigusnormide järgimise, sealhulgas võttes arvesse nende finantsolukorda ja asjakohasel juhul nende vajadust võlanõustaja või muu sotsiaalteenuste osutaja teenuste järele; 17) järelevalvelisel eesmärgil esitatavate aruannete koostamise ja esitamise kord, sealhulgas aruannete koosseis ja koostamise regulaarsus, vastavate ülesannete eest vastutavad töötajad, kasutatavad infosüsteemid ja sisekontrolli protseduurid esitatud teabe korrektsuse kontrollimiseks.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada sise-eeskirjadele esitatavad täpsemad nõuded.

§ 42. Sisekontrolli süsteem

(1) Krediidiinkassos peab olema loodud ja rakendatud piisav sisekontrolli süsteem, mille eesmärk on tagada krediidiinkasso tegevuse vastavus kehtivatele sise-eeskirjadele, õigusaktidele ja vastuvõetud otsustele krediidiinkasso kõigil juhtimis- ja tegevustasanditel.

(2) Sisekontrolli teostamiseks tuleb krediidiinkassos sise-eeskirjadega kehtestada tegevuspõhimõtted ja reeglid seadusest tulenevate kohustuste täitmata jätmise õigusriskide ning nendega seonduvate muude riskide tuvastamiseks, maandamiseks või vältimiseks seoses klientidele teenuste osutamisega ja krediidihaldusega. Eelnimetatud tegevuspõhimõtted ja reeglid peavad Finantsinspektsioonil võimaldama efektiivselt täita järelevalveülesandeid.

(3) Krediidiinkasso juhatus või nõukogu määrab siseaudiitori funktsiooni teostamiseks isiku (edaspidi *siseaudiitor*), kellel on siseaudiitori ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane maine. Siseaudiitorile kohaldatakse audiitortegevuse seaduses atesteeritud siseaudiitori kohta sätestatud nõudeid ja tegevuse õiguslikke aluseid. Siseaudiitor ei või täita ülesandeid, mis põhjustavad või võivad põhjustada huvide konflikti.

(4) Siseaudiitor peab tagama, et:

- 1) regulaarselt kontrollitakse krediidiinkasso, selle juhtide ja töötajate tegevuse vastavust õigusaktidele, Finantsinspektsiooni ettekirjutustele, juhtorganite otsustele, sise-eeskirjadele, krediidiinkasso sõlmitud lepingutele ja heale tavale ning hinnatakse krediidiinkassos kehtestatud sise-eeskirjade ja otsuste vastavust õigusaktidele ning krediidiinkasso kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete sobivust ja tulemuslikkust;
- 2) krediidihaldusteenuse osutamise eest vastutavaid isikuid nõustatakse käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmisega seotud küsimustes;
- 3) krediidiinkasso juhatusele esitatakse regulaarselt eespool nimetatud kohustususte täimisega seotud aruandeid.

(5) Krediidiinkasso tagab siseaudiitorile kõik tema ülesannete täitmiseks vajalikud töötingimused ja õigused, sealhulgas õiguse saada selgitusi ja teavet krediidiinkasso juhtidelt ja töötajatelt ning võimaluse jälgida avastatud puuduste kõrvaldamist ja tehtud ettepanekute täitmist.

(6) Siseaudiitor on kohustatud talle krediidiinkasso kohta teatavaks saanud teabe, mis osutab olulisele õigusrikkumisele või tarbija huvide kahjustamisele, viivitamata kirjalikult edastama lisaks krediidiinkasso juhtidele ka Finantsinspektsioonile.

§ 43. Krediidiinkasso tegevuse edasiandmine krediidihaldusteenuse osutajale

(1) Krediidiinkassol on oma kohustuste paremaks täitmiseks õigus krediidihaldusteenuse osuliselt kirjaliku lepingu alusel edasi anda krediidihaldusteenuse osutajale (edaspidi *tegevuse*

edasiandmine) tingimusel, et krediidiinkasso jääb täielikult vastutavaks kõigi käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud kohustuste täitmise eest ja kui:

- 1) krediidiinkasso ja krediidihaldusteenuse osutaja vahel sõlmitavas tegevuse edasiandmise lepingus sätestatakse krediidihaldusteenuse osutaja kohustus järgida seadusest tulenevaid norme, sealhulgas asjakohaseid Euroopa Liidu ja välisriikide õigusaktide norme, mis on kohaldatavad krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu suhtes;
- 2) tegevuse edasiandmine ei põhjusta olukorda, kus krediidiinkasso ise ei tegele enam krediidihaldustegevusega, mille jaoks talle on väljastatud tegevusluba;
- 3) tegevuse edasiandmise leping ei muuda krediidiinkasso ja krediidiostja vahelist lepingulist suhet ega krediidiinkasso kohustusi krediidiostja või krediidisaaaja ees;
- 4) tegevuse edasiandmine ei muuda kehtetuks ega muuda mis tahes muid tingimusi, mille alusel krediidiinkasso tegevusluba anti;
- 5) tegevuse edasiandmine ei takista krediidiinkasso üle vajalikul tasemel finantsjärelevalve teostamist;
- 6) krediidiinkassol säilib pärast tegevuse edasiandmist vahetu ligipääs edasiantud tegevuste kohta käivale teabele;
- 7) pärast tegevuse edasiandmise lepingu lõppemist on krediidiinkassol pädevus ja ressursid, tegelemaks edasiantud krediidihaldustegevusega;
- 8) tegevuse edasiandmine ei takista ega mõjuta krediidiinkasso sisekontrolli kvaliteeti, usaldusväärsus ega toimimist;
- 9) tegevuse edasiandmisega ei delegeeri krediidiinkasso juhtorgani liikmed oma vastutust või tegevuse edasiandmine ei kahjusta muul viisil klientide ega krediidisaaajate huve;
- 10) tegevuse edasiandmine ei takista krediidiinkasso tegevust ja tema kohustuste täitmist vajalikul tasemel ega vähenda teenuse osutamise kvaliteeti;
- 11) krediidihaldusteenuse osutajal on vajalikud teadmised ja oskused ning ta on võimeline neid kohustusi täitma;
- 12) tegevuse edasiandmisel võtab krediidiinkasso tarvitusele kõik meetmed, et vältida täiendavaid riske krediidiinkasso tegevusele;
- 13) on täidetud muud käesolevast seadusest tulenevad nõuded.

(2) Enne tegevuse edasiandmist krediidihaldusteenuse osutajale teavitab krediidiinkasso Finantsinspektsiooni ja asjakohasel juhul sihtriigi pädevaid järelevalveasutusi, kui tegemist on krediidiasutuse väljastatud krediidilepinguga.

(3) Krediidiinkasso säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuse edasiandmise lepingut ja krediidihaldusteenuse osutajale antud olulisi kirjalikke juhiseid vähemalt viis aastat, kuid mitte kauem kui kümme aastat, pärast edasiandmislepingu lõpetamist.

(4) Finantsinspektsioonil on õigus nõuda krediidiinkassolt ja krediidihaldusteenuse osutajalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuse edasiandmise lepingut ning muid käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumente ja teavet.

(5) Krediidihaldusteenuse osutajal, kellele krediidiinkasso tegevus on edasi antud, ei ole lubatud vastu võtta krediidisaaajate rahalisi vahendeid, välja arvatud juhul, kui tegemist on teise krediidiinkassoga ja talle on selline õigus antud.

(6) Finantsinspektsioonil on õigus teha ettekirjutus, millega nõutakse konkreetsele krediidihaldusteenuse osutajale krediidiinkassoga seotud tegevuse edasiandmise lõpetamist või kõigi krediidiinkasso poolt krediidihaldusteenuse osutajatega sõlmitud tegevuste edasiandmise lepingute lõpetamist, kui:

- 1) krediidihaldusteenuse osutajal puudub käesolevas seaduses sätestatud teenuste osutamiseks täitmiseks vajalik kvalifikatsioon;
- 2) rikutakse krediidiinkasso klientide õigustatud huve või krediidisaaajate õigusi või on sellise rikkumise oht või kui ohustatakse teenuse osutamise stabiilsust või usaldusväärust;
- 3) kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel, kes teostab järelevalvet kolmanda riigi isiku üle, ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspektsiooniga koostöö tegemiseks;
- 4) krediidihaldusteenuse osutaja, kes on asutatud kolmandas riigis, ei vasta käesolevas seaduses sätestatuga vähemalt samaväärsetele nõuetele;
- 5) rikutakse käesolevas seaduses sätestatud muid tingimusi.

6. peatükk

Nõuded krediidiinkasso tegevusele

§ 44. Krediiditoimiku pidamine

(1) Krediidiinkasso peab krediidilepingu haldamise eesmärgil kogunud vajalike andmete ja dokumentide kohta krediiditoimikut. Kui krediidiostja ei määra enda esindajaks krediidiinkassot, peab krediiditoimikut krediidiostja. Krediiditoimikut tuleb pidada iga isiku kohta eraldi.

(2) Krediiditoimik on käesoleva seaduse tähenduses lepingute, õiendite, otsuste, analüüside ja muude krediidi andmise ja krediidi tasumisega seotud dokumentide kogum.

(3) Krediidiinkasso või asjakohasel juhul krediidiostja, peab tagama kogu krediidiperioodi jooksul krediidisaaaja vajalike andmete ja dokumentide olemasolu krediiditoimikus.

(4) Krediiditoimik peab andma piisavalt informatsiooni krediidi andmise eest vastutavale isikule, samuti siseaudiitorile ja audiitorile ning Finantsinspektsioonile krediidi andmise, krediidilepingute muutmise, jälgimise ja hindamise kohta.

§ 45. Krediidihalduslepingu sõlmimine

(1) Kui krediidiostja ise ei tegele krediidihaldustegevusega, sõlmitakse krediidiostja ja krediidiinkasso vahel krediidilepingu haldamiseks leping (edaspidi *krediidihaldusleping*). Krediidihaldusleping peab sisaldama vähemalt järgmist:

- 1) krediidihaldustegevuse üksikasjalik kirjeldus;
- 2) krediidiinkassole makstava tasu suurus või selle arvutamise meetod;
- 3) ulatus, mis määral saab krediidiinkasso esindada krediidiostjat suhtluses krediidisaaajaga;
- 4) poolte kohustus järgida krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu suhtes kohaldatavaid Euroopa Liidu ja siseriikliku õiguse norme;
- 5) poolte kohustus kohelda krediidisaaajat õiglaselt ja hoolsalt;
- 6) krediidiinkasso kohustus teavitada krediidiostjat enne krediidihaldustegevuse edasiandmist krediidihaldusteenuse osutajale.

(2) Krediidiinkasso säilitab krediidihalduslepingut ja järgmisi andmeid vähemalt viis aastat, kuid mitte kauem kui kümme aastat pärast krediidihalduslepingu lõpetamise kuupäeva:

- 1) asjakohane kirjavahetus krediidiostja ja krediidisaaajaga;
- 2) krediidiostjalt saadud juhised iga viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude kohta.

(3) Finantsinspektsioonil võib nõuda kõiki käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmeid.

7. peatükk

Nõuded krediidiinkasso kapitalile ja krediidisaaaja rahaliste vahendite hoidmisele

§ 46. Krediidiinkasso aktsia- ja osakapital

- (1) Krediidiinkasso aktsia- või osakapital peab olema täielikult sisse makstud.
- (2) Krediidiinkasso aktsia- või osakapital peab olema vähemalt 50 000 eurot.
- (3) Krediidiinkasso asutamisel uue äriühinguna võib osa- või aktsiakapitali sissemakse olla ainult rahaline.

§ 47. Krediidisaaaja vahendite hoidmine

(1) Krediidiinkasso on kohustatud hoidma krediidisaaaja rahalised vahendid eraldi maksekontol. Krediidiinkasso ei või neid kasutada oma majandustegevuses, seda mitte ka juhul, kui krediidiinkasso on sõlminud krediidiostjaga krediidihalduslepingu, mis näeb ette vastavate vahendite vastuvõtmist krediidisaaajatelt.

(2) Krediidiinkasso peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekonto avama üksnes krediidiasutuses, mis on asutatud Eestis või teises lepinguriigis.

(3) Krediidiinkasso esitab Finantsinspeksioonile viivitamata asjaomase teabe kõigi tema nimel avatud maksekontode kohta ning teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave muutub.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekontol olevad vahendid ei kuulu krediidiinkasso pankrotivara hulka, neid ei saa kasutada sihtvarana võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ega pankrotimenetluse läbiviimiseks.

(5) Kui krediidisaaaja teeb krediidiinkassole makse krediidilepingu osaliseks või täielikuks tasumiseks, esitab krediidiinkasso krediidisaaajale püsival andmekandjal kinnituse makse tasumise kohta.

(6) Krediidisaaaja poolt krediidiinkassole tehtud maksed loetakse krediidiostjale tasutuks olenemata sellest, kas krediidiinkasso on need summad krediidiostjale edastanud või mitte.

8. peatükk

Raamatupidamine ja aruandlus

§ 48. Raamatupidamise korraldamine

(1) Raamatupidamisarvestust ja aruandlust korraldatakse vastavalt käesolevas seaduses, raamatupidamise seaduses, krediidiinkasso põhikirjas ja raamatupidamise sise-eeskirjas ning muudes õigusaktides sätestatule.

(2) Raamatupidamine peab tagama tõese teabe saamise krediidiinkasso finantsseisundi ja majandustegevuse kohta.

(3) Kui krediidiinkassol on õigus krediidisaaajatelt rahalisi vahendeid vastu võtta ja neid hoida, kajastab krediidiinkasso krediidisaaajatelt laekunud vahendeid oma bilansis kuni nende kandmiseni krediidiostjale. Krediidiinkasso avalikustab krediidisaaajalt vastu võetud rahalised vahendid oma raamatupidamise aastaaruandes.

§ 49. Aruanded ja nende esitamine Finantsinspeksioonile

(1) Krediidiinkasso esitab Finantsinspeksioonile majandusaasta aruande, kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepaneku ja otsuse ning üldkoosoleku või osanike koosoleku protokollid väljavõtte majandusaasta aruande kinnitamise või kinnitamata jätmise kohta kahe nädala jooksul pärast aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku toimumist, kuid mitte hiljem

kui kuus kuud pärast majandusaasta lõppu. Kui krediidiinkasso on nimetatud andmed ja dokumendid avalikustanud oma veebilehel, ei pea ta neid Finantsinspeksioonile esitama.

(2) Krediidiinkasso ja lepinguriigi krediidiinkasso Eesti filiaal esitab Finantsinspeksioonile järelevalve eesmärgil regulaarselt vähemalt järgmised aruanded:

- 1) krediidisajaajate vastu võetud vahendite aruanne;
- 2) bilanss;
- 3) kasumiaruanne.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud regulaarsete aruannete periood on kvartal ning aruanded tuleb esitada Finantsinspeksioonile ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui aruande esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, tuleb regulaarne aruanne esitada hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

(4) Finantsinspeksioonil on lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud õigus nõuda ühekordselt või regulaarselt esitatavaid aruandeid ja andmeid, mis on vajalikud järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses.

(5) Finantsinspeksioonile esitatud järelevalveliste aruannete põhjal võib Finantsinspeksioon või krediidiinkasso esitada andmeid Rahandusministeeriumile Vabariigi Valitsuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ning Eesti Pangale seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(6) Finantsinspeksioonile esitatavate krediidiinkasso, välisriigi krediidiinkasso filiaali ning Eestis piiriüleselt teenuseid osutava krediidiinkasso aruannete vormid, koostamise meetoodika ja esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 50. Finantsinspeksioonile esitatud aruannete kontroll, puuduste kõrvaldamine ja algandmete säilitamine

(1) Finantsinspeksioon kontrollib järelevalvelise aruande vastavust nõuetele esimesel võimalusel pärast aruande laekumist.

(2) Kui Finantsinspeksioon tuvastab järelevalvelises aruandes puudusi, teavitab ta sellest aruande esitajat.

(3) Järelevalvelise aruande esitaja on kohustatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul puudused kõrvaldama ja esitama Finantsinspeksioonile korrigeeritud aruande ilma põhjendatud viivitusega. Korrigeeritud aruanne tuleb Finantsinspeksioonile esitada ka juhul, kui aruande esitaja ise tuvastab varem esitatud andmetes vea või kui auditeeritud andmed erinevad varem esitatud auditeerimata andmetest.

(4) Järelevalvelise aruande koostamisel kasutatud algandmete allikaks olevaid dokumente on aruande esitaja kohustatud säilitama viis aastat. Nimetatud tähtaeg ei piira krediidiinkasso õigust säilitada andmeid ja dokumente pikema aja jooksul, kui nende töötlemiseks on krediidiinkassol muu õiguslik alus.

§ 51. Audiitorkontroll

(1) Krediidiinkasso raamatupidamise aastaaruanne peab olema auditeeritud.

(2) Krediidiinkasso audiitorettevõtjaks võib nimetada audiitortegevuse seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud isiku.

(3) Krediidiinkasso audiitorettevõtja võib nimetada kuni viieks aastaks. Viieks aastaks nimetatud audiitorettevõtja nimetamine vahetult järgnevas perioodiks ei ole lubatud.

(4) Audiitorettevõtja peab kontrollima krediidiinkasso poolt krediidisajate vahendite hoidmise kohta kehtestatud nõuete täitmist bilansipäeva seisuga ning esitama sellekohase arvamuse krediidiinkassole. Krediidiinkasso esitab kontrolli kohta koostatud vandeaudiitori arvamuse ära kirja Finantsinspeksioonile.

(5) Krediidiinkasso asukohajärgne kohus määrab Finantsinspeksiooni avalduse alusel audiitorettevõtja, kui:

- 1) üldkoosolek ei ole audiitorettevõtjat nimetanud;
- 2) üldkoosoleku nimetatud audiitorettevõtja loobub audiitorkontrolli tegemisest;
- 3) audiitorettevõtja on kaotanud Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt usalduse.

(6) Finantsinspeksiooni määratud audiitorettevõtja volitused kestavad, kuni üldkoosolek või osanike koosolek nimetab uue audiitorettevõtja.

§ 52. Audiitorettevõtja informeerimiskohustus

(1) Audiitorettevõtja on kohustatud viivitamata teavitama kirjalikult Finantsinspeksiooni krediidiinkasso auditeerimise käigus talle teatavaks saanud asjaoludest, mille tagajärjeks on või võib olla:

- 1) krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide nõuete oluline rikkumine;
- 2) krediidiinkasso edasise tegevuse katkemise oht;
- 3) vastupidine arvamus või märkustega vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaaruande kohta;
- 4) olukord, mille tõttu krediidiinkasso ei ole võimeline täitma oma kohustusi või oht sellise olukorra tekkeks;
- 5) krediidiinkasso juhi või töötaja tegudest tulenev oluline varaline kahju krediidiinkassole või krediidisajale.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt Finantsinspeksioonile andmete edastamisega ei rikota õigusakti või lepinguga audiitorettevõtjale pandud konfidentsiaalsusnõuet.

9. peatükk

Ümberkujundamine, ühinemine, jagunemine, lõpetamine ja pankrot

§ 53. Ümberkujundamine

(1) Krediidiinkasso ümberkujundamine on lubatud üksnes osaühingust aktsiaseltsiks.

(2) Krediidiinkasso piiriülene ümberkujundamine on keelatud.

§ 54. Ühinemine

(1) Krediidiinkasso ühinemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Kui krediidiinkasso on ühendav ühing ja ta jätkab oma tegevust krediidiinkassona, tuleb tal viivitamata pärast tema ühinemise äriregistrisse kandmist teavitada Finantsinspeksiooni ja esitada teave muutunud andmete kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 16 sätestatule.

(3) Krediidiinkasso ühinemise korral teise äriühinguga vastavalt äriseadustiku § 391 lõikele 1 või uue äriühingu asutamise teel vastavalt sama paragrahvi lõikele 2 krediidiinkasso tegevusluba üle ei anta.

(4) Kui krediidiinkasso ühineb uue äriühingu asutamise teel või teise ühendava äriühinguga, kellel ei ole tegevusluba krediidiinkassona tegutsemiseks, peab ta tegutsemiseks taotlema tegevusluba vastavalt käesoleva seaduse §-des 7–9 sätestatule enne ühinemise äriregistrisse kandmist.

(5) Krediidiinkasso piiriülene ühinemine on keelatud.

§ 55. Jagunemine

(1) Krediidiinkasso jagunemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Krediidiinkasso jagunemisel eraldumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikele 4 tegevusluba eralduvale äriühingule üle ei anta. Kui eraldumise teel jagunemisel jätkab jagunev krediidiinkasso oma tegevust krediidiinkassona, tuleb tal viivitamata pärast tema jagunemise äriregistrisse kandmist teavitada Finantsinspektsiooni ja esitada teave muutunud andmete kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 16 sätestatule.

(3) Krediidiinkasso jagunemisel korral jaotumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikele 2 krediidiinkasso tegevusluba üle ei anta ning krediidiinkasso tegevusluba lõpeb.

(4) Jagunemise korral krediidiinkasso vara üleandmisel omandavale äriühingule, kes ei ole krediidiinkasso, tuleb krediidiinkassona tegutsemiseks omandaval äriühingul taotleda tegevusluba vastavalt käesoleva seaduse §-des 7–9 sätestatule enne jagunemise äriregistrisse kandmist.

(5) Krediidiinkasso piiriülene jagunemine on keelatud.

§ 56. Lõpetamine

(1) Krediidiinkasso lõpetatakse äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Krediidiinkasso lõpetamine võib toimuda üksnes Finantsinspektsiooni loal.

(3) Krediidiinkasso lõpetamise loa saamiseks esitab krediidiinkasso Finantsinspektsioonile avalduse, millele lisatakse järgmised andmed ja dokumendid:

1) krediidiinkasso üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus lõpetamise ja selleks loa taotlemise kohta;

2) krediidiinkasso hinnang lõpetamise mõju kohta oma klientide ja krediidisajate huvidele;

3) kinnitus ning seda tõendavad tõendid ja dokumendid, et kõik kliendisuhted ja kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole;

4) krediidiinkasso regulaarne aruanne perioodi kohta viimasest regulaarse aruande esitamisest kuni käesoleva lõike punktis 1 nimetatud otsuse tegemiseni.

(4) Krediidiinkasso lõpetamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja selle kontrollimisele, kas krediidiinkasso lõpetamine vastab tema klientide ja krediidisajate huvidele, kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatut.

(5) Otsuse krediidiinkasso lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspektsioon kolme kuu jooksul pärast kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide esitamist.

- (6) Finantsinspeksioon võib keelduda krediidiinkasso lõpetamise loa andmisest, kui krediidiinkasso lõpetamine on vastuolus tema klientide või krediidisajate huvidega.
- (7) Otsuse krediidiinkasso lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata krediidiinkassole teatavaks.
- (8) Krediidiinkasso võib sundlõpetada Finantsinspeksiooni avalduse alusel kohtu määrusega, kui Finantsinspeksioon on krediidiinkassole antud tegevusloa käesoleva seaduse § 13 alusel kehtetuks tunnistanud.
- (9) Kohtule tuleb koos avaldusega esitada tõendid käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud asjaolude kohta.
- (10) Krediidiinkasso sundlikvideerimise otsustab kohus kolme tööpäeva jooksul vastava avalduse esitamisest arvates.
- (11) Sundlõpetamise määrus kuulub viivitamatule täitmisele ning kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata likvideerijate tegevust.
- (12) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud juhul äriseadustiku § 203 lõikes 3 või § 366 lõikes 3 sätestatut ei rakendata.

§ 57. Pankrot

(1) Krediidiinkasso suhtes võivad pankrotiavalduse esitada:

- 1) Finantsinspeksioon;
- 2) likvideerijad;
- 3) võlausaldajad;
- 4) krediidiinkasso ise.

(2) Tegutsev krediidiinkasso teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni pankrotiavalduse esitamisest enda suhtes.

(3) Tegutsev krediidiinkasso kui võlgnik võib pankrotiavalduse esitada ainult Finantsinspeksiooni kirjalikul nõusolekul.

10. peatükk **Krediidisajaja teavitamine ja kaebuste esitamine**

§ 58. Suhtlus krediisajajaga

Krediidiinkasso ja krediidiostja peavad suhtluses krediisajajaga:

- 1) tegutsema heas usus, õiglaselt ja professionaalselt;
- 2) andma krediisajajale selget, tõest ja ajakohast teavet;
- 3) austama ja kaitsema krediisajajate isikuandmeid ja eraelu puutumatus;
- 4) suhtlema krediisajajaga viisil, mis ei kujuta endas ahistamist, sündi ega lubamatut mõjutamist.

§ 59. Teabe andmine krediisajajale

(1) Krediidiostja esitab krediisajajale pärast viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamist püsival andmekandjal teate järgmise teabega:

- 1) teavitus viivises oleva krediidilepingu omandamise kohta, sealhulgas lepingu loovutamise kuupäev;
- 2) krediidiostja nimi, äriregistri kood ja kontaktandmed;

- 3) asjakohasel juhul krediidiinkasso või krediidihaldajana tegutseva krediidiasutuse või krediidiandja nimi, äriregistri kood ja kontaktandmed;
- 4) asjakohasel juhul info krediidiinkasso tegevusloa kohta;
- 5) asjakohasel juhul krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidiinkasso on tegevuse edasi andnud, ärinimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 6) krediidiostja või asjakohasel juhul krediidiinkasso või krediidiasutuse, krediidiandja või krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidiinkasso on tegevuse edasi antud, juures olev selgelt eristuv kontaktpunkt, mille kaudu krediidisaja teavet saab;
- 7) teave teate esitamise ajal tasumisele kuuluva summa kohta koos täpsustusega, mis kuulub tasumisele põhiosa, intresside, teenustasude ja muude ettenähtud tasudena;
- 8) nõude aluseks olevate dokumentide koopiad;
- 9) kinnitus selle kohta, et kohaldub jätkuvalt asjakohane Euroopa Liidu ja siseriiklik õigus, eelkõige mis puudutab lepingute täitmist, tarbijakaitset ja krediidisaja õigusi ning kriminaalõigust;
- 10) teave pädevate asutuste kohta, sealhulgas nende aadress ja kontaktandmed, kuhu on krediidisajal võimalik esitada kaebus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate võib kokkuleppel krediidiostjaga esitada ka tema esindajaks määratud krediidiinkasso või tema esindajaks määratud krediidiasutus või krediidiandja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade tuleb esitada eesti keeles või lepingus kokku lepitud keeles. Teate esitamise eest ei või nõuda tasu.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade tuleb esitada ka alati enne krediidiinkasso või krediidiostja poolt esimest rahalise kohustuse sissenõudmist. Krediidisajal on õigus igal ajal nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe esitamist.

(5) Pärast käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teate esitamist esitab krediidiostja või asjakohasel juhul tema esindajaks määratud krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja kogu hilisemas teabevahetuses krediidisajaga käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 6 kohase teabe. Käesoleva lõike esimest lauset ei kohaldata, kui tegemist on esimese teabevahetusega pärast uue krediidiinkasso nimetamist. Selles juhul esitatakse krediidisajale käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud teave.

§ 60. Krediidisaja kaebuse registreerimine ja lahendamine

(1) Krediidiinkasso peab sise-eeskirjadega kehtestama krediidisaja kaebuse registreerimise ja lahendamise korra, mis näeks ette toimiva ja läbipaistva menetluse esitatud kaebuste kiireks lahendamiseks.

(2) Krediidisajate esitatud kaebuste registreerimise ja lahendamise eest on krediidiinkassol keelatud võtta tasu. Kokkulepe, millega seotakse kaebuse lahendamise eest tasu maksmine, on tühine.

(3) Krediidiinkasso avalikustab kaebuste lahendamise korra ja standardiseeritud kaebuse esitamise dokumendipõhja oma veebilehel.

(4) Krediidiinkasso registreerib kõik saadud kaebused ning säilitab teavet esitatud kaebuste, nendega tegelemiseks võetud meetmete ja nende lahendamise tulemuste kohta kooskõlas käeoleva seaduse § 41 lõike 4 punktiga 15.

(5) Krediidiinkasso on kohustatud krediidisaaaja esitatud kaebusele kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vastama ja teavitama krediidisaaajat kaebuse võimalikust lahendusest mõistliku aja jooksul, kuid tarbijast krediidisaaajat hiljemalt 15 päeva ja juriidilisest isikust krediidisaaajat 30 päeva pärast kaebuse saamist. Muu hulgas on krediidiinkasso kohustatud põhjendama, kui ta ei pea krediidisaaaja kaebust põhjendatuks või keeldub kaebust rahuldama või nõustub vaid kaebuse osalise rahuldamisega.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtaja jooksul ei ole krediidiinkassost mitteoleneval põhjusel võimalik kaebusele vastata või kaebuse lahendamiseks kõiki vajalikke toiminguid teha, on krediidiinkasso kohustatud krediidisaaajale viivitust põhjendama ning määrama vajalike toimingute lõpetamise eeldatava mõistliku tähtaja, mis ei või olla kokku pikem kui 35 tööpäeva esmase kaebuse esitamisest arvates.

(7) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded kaebuste käsitlemisele ja standardiseeritud kaebuse esitamise dokumendipõhjale.

11. peatükk

Krediidiostjate muud õigused ja kohustused

§ 61. Krediidiostja õigus saada teavet krediidiasutuselt

Krediidiostjal on õigus lepingueelsete läbirääkimiste käigus saada krediidiasutuselt teavet viivises oleva krediidilepingu, sellest tulenevate krediidiasutuse nõuete ja asjakohasel juhul tagatise kohta, et hinnata viivises oleva krediidilepingu sissenõudmise tõenäosust.

§ 62. Kolmanda riigi krediidiostja kohustus määrata esindaja lepinguriigis

(1) Kolmanda riigi krediidiostja peab kirjalikult määrama esindaja (edaspidi *määratud esindaja*), kelle alaline elukoht või registrijärgne asukoht on lepinguriigis.

(2) Finantsinspeksioon võib teha päringuid määratud esindajale käesoleva seaduse järgimisega seotud küsimustes. Määratud esindaja on täielikult vastutav käesolevas seaduses ja muudest asjakohasest õigusaktidest krediidiostjale tulenevate kohustuste täitmise eest. Käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud krediidiinkassot, krediidiasutust või krediidiandjat käsitatakse asjakohasel juhul käesoleva seaduse tähenduses määratud esindajana.

§ 63. Teiste isikute kasutamine ja Finantsinspeksiooni teavitamine sellest

(1) Kui krediidiostja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja nimetab krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja tegelema krediidihaldusega, teatab krediidiostja või tema määratud esindaja Finantsinspeksioonile selle isiku ärinime ja aadressi hiljemalt krediidihaldustegevusega alustamise kuupäeval.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud krediidihaldusega tegelev isik muutub, teavitab krediidiostja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja Finantsinspeksiooni muudatusest hiljemalt muudatuse kuupäeval ja esitab uue krediidihaldusega tegeleva isiku ärinime ja aadressi.

(3) Kui tegemist on krediidiasutuse viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega, edastab Finantsinspeksioon asjakohasel juhul käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohase teabe sihtriigi pädevale järelevalveasutusele, selle lepinguriigi pädevatele järelevalveasutustele, kus krediit anti, ning uue krediidiinkasso päritoluliikmesriigi pädevatele järelevalveasutustele.

(4) Krediidiostjal ei ole lubatud kaasata füüsilisi isikuid viivises olevat krediidilepingut ega sellest tulenevat nõuet haldama.

§ 64. Finantsinspektsiooni teavitamine viivises oleva krediidilepingu loovutamisest

(1) Krediidiostja, kes loovutab omakorda viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, või asjakohasel juhul tema määratud esindaja esitab Finantsinspektsioonile järgmise teabe:

- 1) uue krediidiostja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja juriidilise isiku tunnuse või selle puudumise korral krediidiostja või tema määratud esindaja juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostja ja tema määratud esindaja aadressi;
- 2) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjäägi;
- 3) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute arvu ja mahu.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud teave peab muu hulgas eristama loovutatud tarbijakrediidilepinguid ja tarbijakrediidilepingutest tulenevaid nõudeid ning sisaldama asjakohasel juhul teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on poolaasta. Teave esitatakse hiljemalt 15. tööpäeval pärast aruandeperioodi lõppu. Finantsinspektsioon võib nõuda krediidiostjalt või asjakohasel juhul tema määratud esindajalt eelnimetatud teabe esitamist sagedamini, muu hulgas põhjusel, et paremini jälgida suurt hulka laenude loovutamisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

(4) Kui krediidiostja loovutab krediidiasutuse viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude teise lepinguriigi krediidiostjale, edastab Finantsinspektsioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe uue krediidiostja vastavale pädevatele järelevalveasutustele ja asjakohasel juhul selle lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediit väljastati. Sel juhul kohaldatakse teabe edastamisele käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega kehtestada täpsema korra ja vormid krediidiostja või tema määratud esindaja poolt Finantsinspektsioonile esitatava teabe kohta.

§ 65. Krediidiostja nimel kohustuste täitmine

Kui krediidiostja on nimetanud krediidihaldusega tegelema krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja või muu määratud esindaja, täidab käesoleva seaduse §-dest 63 ja 64 ning muudest õigusaktidest tulenevaid kohustusi eelnimetatud krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja või tema muu määratud esindaja.

12. peatükk Järelevalve

§ 66. Järelevalve eesmärk

(1) Järelevalve eesmärk on tagada peamiselt krediidiinkasso asutamise ja lõpetamise ning tema tegevuse ja teenuste osutamise vastavus käesolevale seadusele ja teistele õigusaktidele, pidades eelkõige silmas krediidiinkasso klientide ja krediidisaaajate huvide ja õiguste kaitset.

(2) Finantsinspektsioon teostab krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostja ja krediidiostja käesoleva seaduse §-s 62 nimetatud määratud esindaja puhul järelevalvet vaid teabe andmise üle.

§ 67. Järelevalve alused ja ülesanded

(1) Finantsinspeksioon teostab järelevalvet käesolevas seaduses, Finantsinspeksiooni seaduses ja nende alusel antud õigusaktides sätestatud alustel ja korras.

(2) Finantsinspeksiooni järelevalvetegevus hõlmab:

- 1) kõiki krediidiinkassosid, kes on asutatud Eestis;
- 2) Eesti krediidiinkasso välisriikides registreeritud filiaale, kui nende üle ei teosta järelevalvet välisriigi pädev järelevalveasutus või kui selle riigi pädeva järelevalveasutusega on sõlmitud vastav kokkulepe;
- 3) isikuid, kellel on krediidiinkassos oluline osalus;
- 4) välisriigis krediidihaldusega tegelevaid isikuid, kes osutavad teenust Eesti filiaali kaudu või piiriülevalt;
- 5) krediidiostjaid ja nende määratud esindajaid käesolevas seaduses ette nähtud kohustuste täitmise ulatuses;
- 6) krediidihaldusteenuse osutajaid vastavalt käesoleva seaduse §-s 43 sätestatule.

(3) Järelevalve teostamiseks Finantsinspeksioon:

- 1) otsustab käesolevas seaduses sätestatud lubade andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise;
- 2) kontrollib osaluste omandamise, suurendamise ja vähendamise ning kontrolli saavutamise seonduvat;
- 3) annab käesolevas seaduses sätestatud juhtudel loa või nõusoleku või teostab käesolevas seaduses sätestatud registreerimisi ja kooskõlastamisi;
- 4) jälgib aruandeid ja muid dokumente, kontrollides ka kohapeal krediidiinkasso tegevuse vastavust seadustele;
- 5) teeb vastavalt vajadusele täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi ja annab korraldusi;
- 6) täidab muid käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(4) Finantsinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks rakendada seaduses sätestatud meetmeid, sealhulgas anda haldusakte, teha toiminguid ning rakendada korrakaitse seaduse §-s 31 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(5) Finantsinspeksioon võib avalikustada väärteloasjas tehtud lahendi või haldusakti või -lepingu oma veebilehel vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 54 lõikele 5.

§ 68. Järelevalve välisriigis filiaali asutanud krediidiinkasso ning piiriülevalt teenuseid osutava krediidiinkasso üle

(1) Kui krediidiinkasso, kelle filiaal on asutatud välisriigis või kes osutab välisriigis teenuseid piiriülevalt, rikub välisriigis kehtestatud õigusaktide nõudeid ja välisriigi pädev järelevalveasutus teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab tõendid, rakendab Finantsinspeksioon välisriigi pädeva järelevalveasutuse ettepanekul meetmeid rikkumise lõpetamiseks.

(2) Finantsinspeksioon teeb krediidiinkassole rakendatud meetme üksikasjad või meetme mitte võtmist põhjendava otsuse teatavaks teavituse esitanud välisriigi pädevale järelevalveasutusele kahe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teavituse saamist. Pärast menetluse algatamist teavitab Finantsinspeksioon menetluse seisust välisriigi pädevat järelevalveasutust korrapäraselt. Asjakohasel juhul teavitab Finantsinspeksioon krediidiinkasso suhtes rakendatavatest meetmest ka lepinguriigi pädevaid järelevalveasutusi, kus krediit anti, kui see ei ole krediidiinkasso sihtriik ega Eesti.

(3) Finantsinspeksioon teeb tegevusloa kehtetuks tunnistamise teatavaks selle välisriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediidiinkasso osutab teenuseid piiriüleselt või kus krediidiinkasso filiaal on asutatud.

(4) Krediidiinkasso filiaal või krediidiinkasso, kes osutab teenuseid piiriüleselt, peab välisriigi pädeva järelevalveasutuse nõudmisel esitama teabe, mis on vajalik järelevalve teostamiseks filiaali või krediidiinkasso tegevuse üle selles riigis.

(5) Finantsinspeksioon võib küsida käesolevast seadusest tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmisel sihtriigi pädevatelt järelevalveasutustelt abi kohapealse kontrolli tegemiseks krediidiinkassos, kelle filiaal on asutatud välisriigis või krediidihaldusteenuse ostuja juures, kellele krediidiinkasso tegevuse edasi on andnud. Filiaali või krediidihaldusteenuse osutaja kohapealset kontrolli tehakse kooskõlas selle riigi õigusnormidega, kus kontroll toimub.

§ 69. Järelevalve teise lepinguriigi isiku Eestis registreeritud filiaali ja Eestis piiriüleselt teenuseid osutava isiku üle

(1) Finantsinspeksioon võib nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, lisaandmeid ja -dokumente, mis on vajalikud tema üle järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses, samuti andmeid, mis on vajalikud statistika kogumise eesmärgil, kuid mitte suuremas mahus, kui seda saab nõuda Eesti krediidiinkassolt.

(2) Isik, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid ja kelle tegevusloa on teise lepinguriigi pädev järelevalveasutus peatanud või kehtetuks tunnistanud, ei või Eestis tegutseda ega teenuseid osutada.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmist või täitmise takistuste kõrvaldamist seoses teises lepinguriigis asutatud isiku või tema filiaali poolt Eesti territooriumi piires või Eestis elavatele või asuvatele isikutele osutatud teenusega.

(4) Kui teise lepinguriigi isik või tema Eestis registreeritud filiaal rikub käesolevas seaduses või muus õigusaktis sätestatud nõudeid, võib Finantsinspeksioon rakendada käesolevas seaduses sätestatud meetmeid rikkumise lõpetamiseks, muu hulgas keelata teenuse osutamise.

(5) Finantsinspeksioon teavitab rakendatud meetmetest teises lepinguriigis asutatud isiku päritoluriigi pädevat järelevalveasutust. Erandjuhtudel võib Finantsinspeksioon klientide või avaliku huvi kaitse eesmärgil rakendada teise lepinguriigi isiku suhtes õigusaktides sätestatud meetmeid ilma nendest eelnevalt teise lepinguriigi pädevat järelevalveasutust teavitamata.

(6) Finantsinspeksioonil on õigus otsustada igal üksikjuhul kõige asjakohasema meetme üle, mis võetakse päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse abitaotluse rahuldamiseks.

(7) Kui Finantsinspeksioon otsustab teha kohapealset kontrolli teises lepinguriigis asutatud isiku päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse nimel, teeb Finantsinspeksioon kontrolli tulemused viivitamata teatavaks päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele.

(8) Finantsinspeksioon võib omal algatusel kontrollida ja uurida teises lepinguriigis asutatud isiku tegevust Eestis. Finantsinspeksioon teeb kontrollide ja uurimiste tulemused teatavaks isiku päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele.

(9) Kui Finantsinspeksioonil on tõendeid, et vastavalt käesoleva seaduse §-le 24 piiriüleselt tegutsev isik rikub õigusnorme, edastab Finantsinspeksioon tõendid päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele ja palub rakendada asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu ei piira Finantsinspeksiooni järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi.

(10) Kui teises riigis asutatud isik rikub jätkuvalt õigusnorme, on Finantsinspeksioon pärast käesoleva paragrahvi lõike 9 kohast päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse teavitamist õigus määrata asjakohaseid karistusi või rakendada haldussundi, et tagada käesoleva seaduse järgimine, kui:

- 1) vastav isik ei ole võtnud mõistliku aja jooksul tarvitusele piisavaid ja mõjusaid abinõusid rikkumise kõrvaldamiseks või
- 2) kui krediidsaajate kollektiivsete huvidega seotud ohule reageerimiseks on kiireloomulisel juhul vaja viivitamata tegutseda.

(11) Finantsinspeksioon võib määrata käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud karistusi ja rakendada meetmeid, olenemata päritoluriigi pädevate järelevalveasutuste juba määratud karistustest ja rakendatud meetmetest.

(12) Finantsinspeksioon võib keelata teises lepinguriigis asutatud isikul, kes rikub kohaldatavaid õigusnorme, edasise tegevuse Eestis, kuni päritoluriigi pädev järelevalveasutus teeb asjakohase otsuse.

§ 70. Järelevalve teise lepinguriigi krediidihaldusega tegeleva isiku üle, kui Eestis väljastati krediit

Kui Finantsinspeksioonil on tõendeid, et teises lepinguriigis asutatud ja krediidihaldusega tegelev isik rikub käesolevast seadusest või krediidi või krediidilepingu suhtes kohaldatavates lepinguriigi õigusnormidest tulenevaid kohustusi, ja Eestis väljastati krediit, kuid Eesti ei ole selle isiku siht- ega päritoluriik, edastab Finantsinspeksioon tõendid tema päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele ja taotleb asjakohaste meetmete rakendamist. Käesoleva lõike esimene lause ei piira Finantsinspeksiooni järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi.

§ 71. Järelevalveasutuste koostöö

(1) Kui Eesti krediidiinkasso tegeleb välisriigis teenuse pakkumisega, teeb Finantsinspeksioon koostööd selle välisriigi pädeva järelevalveasutuse ja asjakohasel juhul selle välisriigi pädeva järelevalveasutusega, kus krediit väljastati.

(2) Finantsinspeksioon esitab krediidiasutuste seaduse § 92³ lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabe ja muu teabe, mida ta peab käesolevast seadusest tulenevalt oma ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikuks, krediidiostja päritoluliikmesriigi pädevatele järelevalveasutustele.

§ 72. Menetlusosalise õigused ja kohustused järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon selgitab vajaduse korral menetlusosalisele tema õigusi ja kohustusi järelevalvemenetluses.

(2) Menetlusosalisel on õigus tutvuda Finantsinspeksiooni poolt tema kohta kogutud andmetega ning teha neist koopiaid ja väljavõtteid. Finantsinspeksioonil on õigus menetlusosalisele andmete esitamisest keelduda, kui see kahjustab või võib kahjustada kolmanda isiku õigustatud huve või andmetega tutvumine takistab järelevalve eesmärkide saavutamist või ohustab tõe väljaselgitamist kriminaalmenetluses.

(3) Menetlusosalisel on õigus esitada järelevalvemenetluses Finantsinspektsiooni kaudu tunnistajale küsimusi. Finantsinspektsioonil on õigus põhjendatult keelduda küsimuste tunnistajale edastamisest küsimuste asjassepuutumatus korral või tunnistaja õiguste või huvide rikkumise vältimiseks.

§ 73. Finantsinspektsiooni õigused teabe saamisel

(1) Finantsinspektsioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda aruandeid, tasuta teavet, dokumente ning suulisi või kirjalikke selgitusi järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta järgmistelt isikutelt ja asutustelt:

- 1) krediidiinkasso, krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostja või krediidiostja määratud esindaja juhtorgani liige või töötaja;
- 2) krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juhtorgani liige või töötaja;
- 3) krediidiinkasso, krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostja või krediidiostja määratud esindaja aktsionär või osanik;
- 4) krediidiinkasso likvideerija või pankrotihaldur;
- 5) riigiasutus ja kohaliku omavalitsusüksuse asutus, riigi põhiregistri või riikliku registri pidaja ning riigi andmekogu vastutav ja volitatud töötaja;
- 6) muu kolmas isik.

(2) Järelevalvetegevuse eesmärgil on Finantsinspektsioonil õigus:

- 1) teostada krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute kohapealset kontrolli Finantsinspektsioonile edastatud info kontrollimiseks või muu kahtluse korral, et rikutakse õigusnorme, ning nõuda järelevalve teostamiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamist;
- 2) nõuda krediidiinkassolt kõiki andmeid, mis on vajalikud krediidisaaaja vahendite hoidmise nõuete täitmise kontrollimiseks ning juhtorgani liikmete, aktsionäride ja osanike sobivuse hindamiseks;
- 3) saada infot krediidiinkasso audiitorettevõtjalt ja teha temaga koostööd;
- 4) saada informatsiooni ja teha koostööd krediidiinkasso siseaudiitoriga;
- 5) saada põhjendatud juhul krediidasutuselt pangasaladust sisaldavaid andmeid krediidiinkasso ja tema klientide, krediidisaaajate ja nende krediidihaldusteenuse osutajate kohta, kellele on edasi antud krediidiinkasso ülesanded.

(3) Vajaduse korral võib Finantsinspektsioon kohustada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikut ilmuma kindlal ajal selgituste andmiseks Finantsinspektsiooni ametiruumidesse.

(4) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspektsioonil õigus saada krediidiinkassoga seotud teavet kolmandalt isikult ilma teabe saamisest krediidiinkassot teavitamata. Kolmas isik ei tohi krediidiinkassot teabe edastamisest teavitada.

(5) Vajaduse korral võib Finantsinspektsioon määrata käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud nõuete täitmiseks tähtaja.

(6) Kui see ei kahjusta järelevalve teostamist, selgitab Finantsinspektsioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele teabe nõudmise eesmäärke.

§ 74. Kohapealne kontroll

(1) Finantsinspektsioonil on järelevalve teostamiseks õigus teha krediidiinkasso ja krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidiinkasso tegevus on edasi antud, asu- või tegevuskohas kohapealset kontrolli.

(2) Kohapealset kontrolli on õigus teha, kui:

- 1) on vaja kontrollida esitatud andmete vastavust tegelikkusele;
- 2) Finantsinspeksioonil on kahtlus, et on rikutud käesolevas seaduses või muudes seadustes või nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud;
- 3) see on lepinguriigi pädeva järelevalveasutuse taotluse alusel vajalik;
- 4) see on vajalik muude järelevalveülesannete täitmiseks.

(3) Finantsinspeksioon annab kohapealse kontrolli tegemiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk ja ulatus, perioodi pikkus ning kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse kontrollitavale kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest etteteatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist. Kohapealset kontrolli teostab Finantsinspeksiooni volitatud töötaja (edaspidi *kontrollija*), kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Kohapealse kontrolli käigus on kontrollijal õigus:

- 1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides võimaluse korral kontrollitava suhtes kehtivaid turvaeeskirju;
- 2) nõuda tööks vajalike tingimuste tagamist ja kasutada eraldi ruumi;
- 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid, teha nendest väljavõtteid, ära kirju ja koopiaid ning jälgida tööprotsesse;
- 4) nõuda suulisi ja kirjalikke selgitusi kontrollitava juhtidelt ja töötajatelt.

(5) Kontrollitav on kohustatud määrama kompetentse esindaja, kelle juuresolekul kontrollimine toimub ning kes annab kontrollijale tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet ning esitab dokumente, kaasa arvatud vandeaudiitori aruanded ja vandeaudiitori eriotstarbelised raportid kontrollitava aruannete kohta, ning annab nende kohta vajalikke selgitusi.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul võib Finantsinspeksioon volitada kohapealset kontrolli tegema lepinguriigi pädeva järelevalveasutuse või tema nimetatud audiitorettevõtja või eksperdi.

(7) Kontrollija on kohustatud koostama kontrollimise tulemuste kohta kahe kuu jooksul pärast kohapealse kontrolli lõppemist akti kavandi, mille Finantsinspeksioon teeb kontrollitavale teatavaks.

(8) Kontrollitava juhtorgani liikmel ja töötajal on õigus ühe kuu jooksul akti kavandi kättetoimetamisest arvates esitada kirjalikke selgitusi.

(9) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste saamist, kuid hiljemalt neli kuud pärast kohapealse kontrolli lõppemist kinnitab Finantsinspeksioon oma otsusega lõppakti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte. Aktis esitatud asjaoludega mittenõustumise korral on kontrollitaval õigus lisada aktile kirjalik eriarvamus.

(10) Finantsinspeksioon võib pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud tähtaega kuni kahe kuu võrra, kui kontrollitava esitatud selgitused või muu oluline asjaolu vajab täiendavat hindamist. Kui lõppaktis tehakse vastaval perioodil olulisi muudatusi, tuleb lõppakt saata uuesti kontrollitavale kirjalike selgituste saamiseks.

(11) Finantsinspeksioon võib lõppaktiga anda kontrollitavale tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks tähtaja või määrata kontrollitavale muid kohustusi ja rakendada nende täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral sunniraha.

(12) Finantsinspeksioonil on õigus kohapealse kontrolli lõppakt või selle osa avalikustada, kui see on vajalik finantssektori usaldusvääruse, läbipaistvuse või krediidisaaajate huvidest lähtuvalt.

(13) Kui Finantsinspeksioon on viinud kohapealse kontrolli läbi käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel, teeb ta kontrolli tulemused päritoluliikmesriigi pädevatele järelevalveasutustele viivitamata teatavaks.

§ 75. Krediidiinkasso riskipõhine hindamine

(1) Finantsinspeksioon hindab riskipõhist meetodit kasutades muu hulgas käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 ning §-des 41, 42, 48 ja 60 nimetatud nõuete täitmist krediidiinkasso poolt.

(2) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkasso sihtriigi või lepinguriigi, kus krediiti anti, kui see ei ole Eesti ega sihtriik, pädevat järelevalveasutust käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase hindamise tulemustest, kui eelnimetatud asutus seda taotleb või kui Finantsinspeksioon peab seda asjakohaseks.

(3) Finantsinspeksioon teavitab alati krediidiinkasso sihtriigi või lepinguriigi, kus krediiti anti, kui see ei ole Eesti ega sihtriik, pädevat järelevalveasutust riskipõhise hindamisel tulemusel määratud karistustest või rakendatud meetmete üksikasjadest.

(4) Kui krediidiinkasso päritoluriigi pädev järelevalveasutus viib läbi krediidiinkasso riskipõhise hindamise, võib Finantsinspeksioon taotleda hindamise tulemusi, kui:

- 1) krediidiinkasso osutab Eestis teenust piiriülevalt või on Eestis asutanud filiaali;
- 2) krediiti anti Eestis, kuid Eesti ei ole krediidiinkasso päritoluriik ega sihtriik.

(5) Finantsinspeksioon vahetab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 4 nimetatud hindamise käigus asjakohast teavet krediidiinkasso sihtriigi, päritoluriigi ja lepinguriigi pädevate järelevalveasutustega, kus krediiti anti, kui see ei ole Eesti.

(6) Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada oma määrusega täpsemad krediidiinkasso tegevuse riskipõhise hindamise põhimõtted.

§ 76. Eksperti kaasaamine

(1) Finantsinspeksioon võib järelevalvemenetluses eriteadmisi nõudvate tähtsust omavate asjaolude selgitamiseks menetlusse kaasata eksperti.

(2) Finantsinspeksioon kaasab eksperti omal algatusel. Eksperti nimi ja tema kaasamise põhjus tehakse menetlusosalisele teatavaks enne kaasamist, välja arvatud juhul, kui asja on vaja menetleda kiiresti või kui teavitamine võib takistada ekspertiisi eesmärgi saavutamist.

(3) Kui ekspert teeb kindlaks järelevalvemenetluses tähtsust omavad asjaolud, mille selgitamist ei olnud Finantsinspeksioon talle otseselt ülesandeks teinud, esitab ta oma arvamuse või hinnangu ka nende asjaolude kohta.

(4) Ekspert on kohustatud hoidma tähtajatult saladuses avalikustamisele mittekuuluvat teavet, mis sai talle teatavaks seoses käesolevas paragrahvis nimetatud ülesannete täitmiseega.

(5) Ekspertiisi kulud katab Finantsinspeksioon.

§ 77. Ettekirjutus

(1) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, kui:

- 1) järelevalve tulemusel on avastatud käesoleva seaduse, Finantsinspeksiooni seaduse §-s 2 nimetatud seaduste või muude krediidinkasso, krediidihaldusteenuse osutajate või krediidiosutajate tegevust reguleerivate õigusaktide või nende alusel kehtestatud õigusaktide nõuete rikkumine;
- 2) on vaja ära hoida käesoleva lõike punktis 1 nimetatud õigusrikkumine;
- 3) krediidinkasso võetud riskid on oluliselt suurenenud või esineb muid tema tegevust, kliente või krediidisaajate või finantssektori kui terviku huve või usaldusväärset ohustavaid või ohustada võivaid asjaolusid;
- 4) see on vajalik krediidinkasso klientide või krediidisaajate huvide kaitseks või finantssektori läbipaistvuse tagamiseks.

(2) Ettekirjutuse saaja peab pärast selle teatavaks tegemist viivitamata asuma ettekirjutust täitma.

(3) Kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata ettekirjutuse täitmist, kui Finantsinspeksioon ei ole ette näinud teisiti.

§ 78. Finantsinspeksiooni õigused ja kohustused ettekirjutuse tegemisel

(1) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega:

- 1) keelata krediidinkasso või krediidiosutaja teatud tehingute või toimingute tegemine või piirata nende mahtu;
- 2) keelata või piirata krediidinkasso või krediidiosutaja vara, sealhulgas kontode kasutamine või käsutamine;
- 3) keelata osaliselt või täielikult krediidinkasso kasumist väljamaksete tegemine;
- 4) nõuda krediidinkasso sise-eeskirjade ja sisekontrollisüsteemi muutmist või ajakohastamist;
- 5) nõuda krediidinkasso juhtorgani liikme tagasikutsumist või tema volituste ajutist peatamist;
- 6) teha krediidinkasso üldkoosolekule või osanike koosolekule ettepanek krediidinkasso audiitorettevõtja vahetamiseks;
- 7) nõuda krediidinkasso töötaja töölt kõrvaldamist;
- 8) nõuda krediidinkasso tegevuse edasiandmise lepingu ülesütlemist;
- 9) käesoleva seaduse või Finantsinspeksiooni seaduse §-s 2 nimetatud seaduste ja nende alusel kehtestatud õigusaktide nõuete olulise rikkumise korral nõuda krediidinkasso majandustegevuse peatamist;
- 10) nõuda, et krediidinkasso muudaks või ajakohastaks oma tegevuspõhimõtteid ja krediidisaajate kaebuse lahendamise korda;
- 11) nõuda lisateavet viivises olevas krediidilepingus ette nähtud krediidiasutuse või krediidiantja nõuete või viivises oleva krediidilepingu loovutamise kohta;
- 12) esitada muid nõudmisi krediidinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide täitmiseks.

(2) Finantsinspeksioon võib ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada muid käesolevas seaduses ette nähtud meetmeid, sealhulgas:

- 1) tunnistada kehtetuks krediidinkasso tegevusloa;
- 2) tunnistada kehtetuks filiaali registreerimise loa;
- 3) nõuda krediidinkasso juhi tagasikutsumist kohtu poolt;
- 4) rakendada sunniraha.

§ 79. Juhtorganite kokkukutsumine ja juhtorgani otsuse kehtetuks tunnistamine Finantsinspeksiooni taotlusel

(1) Krediidinkasso juhatus peab üldkoosoleku ja nõukogu koosoleku toimumisest teavitama Finantsinspeksiooni vähemalt kaks nädalat ette. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab võimaluse korral teavitama vähemalt üks nädal ette.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus:

- 1) krediidiinkasso juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku kokkukutsumiseks;
- 2) Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse võtmiseks juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku päevakorda.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus saata koosolekule oma esindajad, kellel on õigus esitada seisukohti ja teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokollis.

(4) Krediidiinkasso asukohajärgne kohus võib Finantsinspeksiooni avalduse alusel tunnistada kehtetuks seadusega, selle alusel antud õigusaktiga või põhikirjaga vastuolus oleva üldkoosoleku, nõukogu või juhatuse otsuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 80. Sunniraha

(1) Finantsinspeksioon võib käesoleva seaduse alusel tehtud Finantsinspeksiooni ettekirjutuse või muu haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 10 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 1 000 000 eurot või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.

(3) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 10 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 3 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastasest netokäibest, sealhulgas brutotulust vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, mis koosneb teenustasudest ning intressi- ja muudest sellesarnastest tuludest, või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.

13. peatükk

Vastutus

§ 81. Krediidihalduslepingu andmete säilitamise kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 45 lõikes 2 nimetatud krediidihalduslepingu andmete säilitamise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 82. Krediidiinkasso tegevuse edasiandmise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 43 sätestatud krediidiinkasso tegevuse edasiandmise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 83. Krediidiinkasso sise-eeskirjade nõuete rikkumine

(1) Krediidiinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 41 sise-eeskirjadele kehtestatud nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 84. Krediidiinkasso sisekontrolli nõuete rikkumine

(1) Krediidiinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 42 sätestatud sisekontrolli nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 85. Krediidisaaajate kaebuste menetlemise korra nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 60 kohaselt krediidisaaajate kaebuste registreerimise või lahendamisenõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 86. Teabe esitamata jätmine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud aruande, dokumendi, selgituse või muu teabe või andmete Finantsinspeksioonile esitamata jätmise või mitteõigeaegse esitamise või ebaõige, puuduliku või eksitava teabe esitamise või avalikustamise eest või andmete esitamise eest kujul, mis ei võimalda järelevalve teostamist, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 87. Krediidiostja poolt krediidihaldaja või esindaja määramise kohustuse rikkumine

(1) Krediidiostja poolt krediidihaldaja või asjakohasel juhul esindaja määramata jätmisega käesoleva seaduse § 3 lõikes 5 või §-s 62 sätestatud kohustuse rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 88. Krediidisaaajate teabe esitamise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 59 kohaselt krediidisaaajale teabe esitamise nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 89. Teises lepinguriigis või kolmandas riigis krediidihaldustegevusega seotud kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 17–23 sätestatud nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 90. Rahaliste vahendite vastuvõtmise nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 47 nimetatud krediidisaaja rahaliste vahendite vastuvõtmisele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 91. Krediidinkassos olulise osaluse omandamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud ettekirjutuse vastaselt krediidinkassos osaluse omandamise, selle võõrandamise või krediidinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt krediidinkassos hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 92. Aegumine

Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade aegumistähtaeg on kolm aastat.

§ 93. Menetlus

Käesolevas peatükis nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on Finantsinspeksioon.

14. peatükk Rakendussätted

1. jagu Rakendussätted

§ 94. Tegevuse kooskõlla viimine käesoleva seaduse nõuetega

(1) Isik, kes on registrisse kantud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivises olevaid krediidilepinguid, peab taotlema Finantsinspeksioonilt tegevusluba ning viima oma tegevuse ja dokumendid käesolevas seaduses sätestatuga vastavusse hiljemalt 2024. aasta 29. juuniks või oma tegevuse eelnimetatud kuupäevaks lõpetama.

(2) Isik, kes on registrisse kantud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivises olevaid krediidilepinguid, ja kes alates 2024. aasta 30. juunist ei tegele enam eelnimetatud krediidilepingute haldamisega, ei pea taotlema Finantsinspeksiooni tegevusluba.

(3) Kui äriühing on esitanud vastavalt käesolevale seadusele tegevusloa taotluse enne 2024. aasta 29. juunit ja selleks tähtjaks ei ole Finantsinspeksioon otsustanud tegevusloa andmist või sellest keeldumist, ei loeta äriühingu tegevust tegevusloata tegevuseks karistusseadustiku tähenduses. Sellel juhul ei ole äriühingul lubatud alates 2024. aasta 29. juunist kuni tegevusloa saamiseni tegeleda krediidihaldustegevusega.

2. jagu

Muudatused kehtivates seadustes

§ 95. Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse muutmise

Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 17⁴ lõike 4 sissejuhatavat lauseosa ja § 18 lõiget 4¹ täiendatakse pärast sõnu „on kriisilahendussubjekt“ sõnadega „või kolmanda riigi ettevõtja, mis Euroopa Liidus asutatuna oleks käsitatav kriisilahendussubjektina,“;

2) paragrahvi 17⁴ lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„1) iga kriisilahendussubjekti ja kolmanda riigi ettevõtja, mis Euroopa Liidus asutatuna oleks käsitatav kriisilahendussubjektina, kohta eraldi;“;

3) paragrahvi 18 lõike 4² punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„3) käesoleva seaduse § 17⁴ lõike 4 punktis 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 12a punktis a nimetatud summade kogusumma üksikute kriisilahendussubjektide ja kolmanda riigi ettevõtjate, mis Euroopa Liidus asutatuna oleksid käsitatavad kriisilahendussubjektidena, puhul ei tohi olla väiksem kui käesoleva seaduse § 17⁴ lõike 4 punktis 2 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 12a punktis b nimetatud summade kogusumma.“;

4) seaduse normitehnilises märkuses asendatakse tekstiosa „EMPs kohaldatav tekst (ELT L 173, 12.06.2014, lk 190–348), muudetud direktiiviga (EL) 2019/879 (ELT L 150, 07.06.2019, lk 296–344)“ tekstiosaga „(ELT L 173, 12.06.2014, lk 190–348), muudetud direktiividega (EL) 2017/1132 (ELT L 169, 30.06.2017, lk 46–127), (EL) 2017/2399 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 96–101), (EL) 2019/879 (ELT L 150, 07.06.2019, lk 296–344), (EL) 2019/2034 (ELT L 314, 05.12.2019, lk 64–114) ja (EL) 2019/2162 (ELT L 328, 18.12.2019, lk 29–57) ning määrustega (EL) 2021/23 (ELT L 22, 22.01.2021, lk 1–102) ja (EL) 2022/2036 (ELT L 275, 25.10.2022, lk 1–10)“.

§ 96. Finantsinspektsiooni seaduse muutmise

Finantsinspektsiooni seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „ja väärtpaberite registri pidamise seaduses“ tekstiosaga „, väärtpaberite registri pidamise seaduses ja krediidiinkassode ja -ostjate seaduses“;

2) paragrahvi 38 lõike 2 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „ja ühisrahastusteenuse osutaja“ tekstiosaga „, ühisrahastusteenuse osutaja ja krediidiinkasso“;

3) paragrahvi 38 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „või fondivalitseja“ tekstiosaga „, fondivalitseja või krediidiinkasso“;

4) paragrahvi 39 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:
„7) krediidiinkasso korral õigusakti kohaselt nõutavast algkapitali minimaalsest summast.“;

5) paragrahvi 39 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2² järgmises sõnastuses:
„2²) krediidiinkasso või välisriigi krediidiinkasso Eesti filiaali korral 0,001–0,1 protsendiga krediidiinkasso osutatava teenuse aastasest äritulust.“;

6) paragrahvi 41 lõikes 5 asendatakse tekstiosa „reguleeritud väärtpaberituru korraldaja“ tekstiosaga „reguleeritud väärtpaberituru korraldaja, krediidiinkasso“;

7) paragrahvi 42 lõikes 5 asendatakse tekstiosa „reguleeritud väärtpaberituru korraldaja“ tekstiosaga „reguleeritud väärtpaberituru korraldaja, krediidiinkasso“;

8) paragrahvi 43 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Välisriigi investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja filiaal ja välisriigi fondivalitseja, kes valitseb Eestis moodustatud või asutatud eurofonde või alternatiivfonde piiriüleselt, tasuvad rahastamiskohustuse tekkimisel kalendriaasta esimesel poolaastal järelevalvetasu lõppmakse summas, mis vastab investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja poolt tasutava järelevalvetasu kapitaliosale pooles ulatuses.“;

9) paragrahvi 43 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Välisriigi investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja filiaal ja välisriigi fondivalitseja, kes valitseb Eestis moodustatud või asutatud eurofonde või alternatiivfonde piiriüleselt, tasub rahastamiskohustuse tekkimisel kalendriaasta teisel poolaastal järelevalvetasu lõppmakse summas, mis vastab investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja poolt tasutava järelevalvetasu kapitaliosale veerandi ulatuses.“;

10) paragrahvi 45³ lõikes 2 asendatakse lauseosa „krediidiandja või -vahendaja või ühisrahastusteenuse osutaja tegevusloa“ asendatakse sõnadega „krediidiandja või -vahendaja, ühisrahastusteenuse osutaja või krediidiinkasso tegevusloa“.

§ 97. Krediidiandjate ja -vahendajate seaduse muutmise

Krediidiandjate ja -vahendajate seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 39 lõike 2 punktid 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„5) ta ei ole varasemas suhtluses järelevalveasutustega tegutsenud läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt, sealhulgas on ta esitanud Finantsinspeksioonile valeinformatsiooni või jätnud olulise informatsiooni esitamata;

6) teda on karistatud majandusalase, ametialase, varavastase, avaliku usalduse või isikuvastase süüteo või tarbijakaitseliste nõuete rikkumise eest või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest ning tema vastavad karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud või tema suhtes on kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni või isik on tegelenud liigkasuvõtmisega.“;

2) paragrahvi 40 lõike 2 punktis 2 asendatakse tekstiosa „krediidilepingu täitmise tingimused“ tekstiosaga „krediidilepingu täitmise tingimused ja selle muutmise tingimused“;

3) paragrahvi 44 lõiget 3 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) krediidilepingu tingimuste täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise kord, sealhulgas asjakohasel juhul võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks;“;

4) paragrahvi 48 lõiget 5 täiendatakse punktiga 7¹ järgmises sõnastuses:

„7¹) krediidilepingu muudatused koos asjakohase kirjavahetusega, sealhulgas võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise kohta;“;

5) paragrahvi 49 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Krediidiandja sise-eeskirjas peab krediidilepingu täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise kohta olema sätestatud vähemalt järgmine:

1) viivituses olevate tarbijakrediidilepingutest tulenevate kohustustega tegelemise poliitika või strateegia ja vastav menetluskord kuni 90 päeva ja rohkem kui 90 päeva viivituses olevate kohustuste, sealhulgas tarbija maksevõimelisuse hinnangu ajakohastamise meetodika, kui krediidiandja teeb tarbijale ettepaneku võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks;

2) viivituses olevate tarbijakrediidilepingutest tulenevate rahaliste kohustuste sundtäitmise alustamise poliitika või strateegia, kui tarbija varalise seisundi või koostöö puudumise tõttu ei ole leitud kokkulepet, sealhulgas jätkusuutlikku lahendust võla ümberkujundamiseks.“;

6) seadust täiendatakse §-ga 50¹ järgmises sõnastuses

„§ 50¹. Suhtlus krediidisajaga

Kui krediidiandja või krediidivahendaja tegeleb krediidihaldustegevusega, kohaldatakse tema suhtes krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-des 58–60 sätestatud.“;

7) seadust täiendatakse §-ga 57¹ järgmises sõnastuses:

„§ 57¹. Krediidiostjate kohta andmete esitamine Finantsinspeksioonile

(1) Krediidiandja, kes loovutab viivises oleva tarbijakrediidilepingu või sellest tuleneva nõude krediidiostjale, esitab Finantsinspeksioonile järgmise teabe:

1) krediidiostja või asjakohasel juhul tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja juriidilise isiku tunnus, selle puudumise korral krediidiostja või tema juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostja ja tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja aadress;

2) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjääk;

3) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute arv ja maht.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud teave peab muu hulgas sisaldama asjakohasel juhul teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on poolaasta. Aruanne esitatakse hiljemalt 15. tööpäeval pärast aruandeperioodi lõppu. Finantsinspeksioon võib vajaduse korral nõuda aruande esitamist kord kvartalis, muu hulgas põhjusel, et paremini jälgida suurt hulka laenude loovutamisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega näha ette krediidiostjate kohta andmete esitamise aruannete vormid, koostamise meetodika ja esitamise korra.“;

8) paragrahvi 95 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 10 000 eurot

ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 1 000 000 eurot või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.“;

9) paragrahvi 95 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 10 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 3 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastasest netokäibest, sealhulgas brutotulust vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, mis koosneb teenustasudest ning intressi- ja muudest sellesarnastest tuludest, või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.“;

10) paragrahvi 96 lõikes 1, § 97 lõikes 1, § 98 lõikes 1, § 99 lõikes 1, § 100 lõikes 1, § 102 lõikes 1 ja § 103 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „300 trahviühikut“ tekstiosaga „300 000 eurot“;

11) paragrahvi 96 lõikes 2, § 97 lõikes 2, § 98 lõikes 2, § 99 lõikes 2, § 100 lõikes 2, § 102 lõikes 2 ja § 103 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „400 000 eurot“ tekstiosaga „3 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastasest netokäibest“.

§ 98. Krediidiasutuste seaduse muutmine

Krediidiasutuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi § 63 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) krediidiasutuse arvel ning klientide nimel ja arvel tehingute ja toimingute tegemise korra, sealhulgas tarbijale krediidi andmiseks tarbija maksevõime hindamise, krediidilepingu tingimuste täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise korra, sealhulgas asjakohasel juhul võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks, ning tarbijale teabe andmise ja krediidilepingu tagatiseks oleva vara hindamise korra, samuti nõustamisteenuse osutamise ja tarbija vaidluste lahendamise korra;“;

2) seaduse § 88 lõiget 5 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„7¹) Statistikaametile riikliku statistika seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks;“;

3) seadust täiendatakse §-ga 89⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 89⁴. Krediidiasutuse kohustused seoses krediidiostjate ja krediidisajajatega

(1) Krediidiasutus on kohustatud esitama krediidiostjale teavet vastavalt krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-s 61 sätestatule.

(2) Kui krediidiastutus tegeleb krediidihaldustegevusega, kohaldatakse tema suhtes krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-des 58–60 sätestatut.“;

4) seadust täiendatakse §-ga 92³ järgmises sõnastuses:

„§ 92³. Krediidiostjate kohta andmete esitamine Finantsinspeksioonile

(1) Krediidiasutus, kes loovutab viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude krediidiostjale, esitab Finantsinspeksioonile järgmise teabe:

1) krediidiostja või asjakohasel juhul tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja juriidilise isiku tunnus, selle puudumise korral krediidiostja või tema juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostja ja tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja aadress;

2) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjääk;

3) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute arv ja maht.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud teave peab muuhulgas eristama loovutatud tarbijakrediidilepingutest tulenevad nõudeid ja tarbijakrediidilepinguid ning sisaldama asjakohasel juhul teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on poolaasta. Aruanne esitatakse hiljemalt 15. tööpäeval pärast aruandeperioodi lõppu. Finantsinspeksioon võib vajaduse korral nõuda aruande esitamist kord kvartalis, muu hulgas põhjusel, et paremini jälgida suurt hulka laenude loovutamisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

(4) Kui krediidiasutus on vastavad laenud väljastanud teises lepinguriigis, edastab ta käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabe ka selle riigi järelevalveasutusele. Sel juhul kohaldatakse teabe edastamisele käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega näha ette krediidiostjate kohta andmete esitamise aruannete vormid, koostamise meetodika ja esitamise korra.“.

§ 99. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmine

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 2 lõiget 4 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) krediidiinkassode ja -ostjate seaduse tähenduses krediidiinkassona tegutsemine;“.

§ 100. Võlaõigusseaduse muutmine

Võlaõigusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 404² järgmises sõnastuses:

„§ 404². Teave tarbijakrediidilepingu muude tingimuste muutmise kohta

Enne tarbijakrediidilepingu tingimuste muutmist esitab krediidiandja tarbijale kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt järgmise teabe:

- 1) kavandatud muudatuste selge kirjeldus;
- 2) muudatuste rakendamise ajakava;
- 3) kui see on kohaldatav, tarbija nõusoleku saamise vajadus;
- 4) muudatustega seoses tarbija jaoks ette nähtud kaebuse esitamise võimalused ja kaebuse esitamise tähtaeg, muu hulgas selle pädeva asutuse nimi ja aadress, kellele tarbija saab kaebuse esitada.“;

2) paragrahvi 408 lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Kui viivis ei ole väljendatud aasta- ja päevamäärana, on krediidiandjal õigus nõuda tarbijalt viivist üksnes käesoleva seaduse § 94 lõikes 1 sätestatud intressimääras, millele lisandub viis protsenti aastas.“;

3) paragrahvi 412 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui krediidiandja loovutab tarbijakrediidilepingust tulenevad õigused või krediidilepingu kolmandale isikule, sealhulgas krediidiostjale krediidiinkassode ja -ostjate seaduse tähenduses, võib tarbija esitada selle kolmanda isiku vastu tarbijakrediidilepingust tulenevalt kõik vastuväited, mis tal olid senise võlausaldaja vastu nõude loovutamise ajal, muu hulgas on tal

õigus nõuda oma nõuete tasaarvestamist. Kokkulepe, millega välistatakse või piiratakse käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud tarbija õigust, on tühine.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loovutamise korral tuleb tarbijat sellest teavitada, välja arvatud juhul, kui krediidiandja jääb kokkuleppel uue võlausaldajaga tarbija suhtes edasi krediidihaldajaks.“;

4) paragrahvi 415 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tarbijalt ei või võlgnetavate maksete tasumisega viivitamise korral nõuda kõrgemat viivist kui on käesoleva seaduse § 94 lõikes 1 sätestatud intressimäär, millele lisandub viis protsenti aastas. Kui lepinguga on ette nähtud kõrgem kui seadusjärgne viivisemäär, loetakse viivise määraks lepinguga ette nähtud intressimäär. Kokkulepe, millega võimaldatakse tarbijalt nõuda maksetega viivitamisel eelkõige käsiraha või leppetrahvi, on tühine.“;

Alternatiiv:

4) paragrahvi 415 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tarbijalt ei või võlgnetavate maksete tasumisega viivitamise korral nõuda ühelgi juhul kõrgemat viivist, kui on käesoleva seaduse § 94 lõikes 1 sätestatud intressimäär, millele lisandub viis protsenti aastas. Kokkulepe, millega nähakse ette eeltoodust kõrgem intressimäär või kokkulepe, millega võimaldatakse tarbijalt nõuda maksetega viivitamisel eelkõige käsiraha või leppetrahvi, on tühine.“;

5) paragrahvi 416 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Krediidiandja peab tarbijale hiljemalt koos käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja andmisega enne võla sundtäitmiseks toimingute alustamist pakkuma võimalust läbirääkimisteks, sealhulgas asjakohasel juhul kokkulepet kohtuväliselt võla mõistliku ümberkujundamise või muul kujul refinantseerimise võimaluse osas.“;

6) seadust täiendatakse §-ga 416¹ järgmises sõnastuses:

„§ 416¹. Tarbijakrediidilepingu kohtuväline ümberkujundamine

(1) Võla ümberkujundamisel käesoleva seaduse § 416 lõikes 2 nimetatud juhul võtab krediidiandja arvesse tarbija olukorda ja võib võla ümberkujundamisel vähendada võla põhisummat, intressi või muud krediidi kasutamise tasu või tasumise tähtaega edasi lükata.

(2) Krediidiandja võib rakendada võla ümberkujundamise abinõusid, kui tarbija maksevõime hinnangu ajakohastatud tulemuste kohaselt suudab võlgnik tõenäoliselt oma kohustused täita. Krediidiandja võib võla ümberkujundamiseks muu hulgas teha ettepaneku:

- 1) krediidilepingu tähtaja pikendamiseks;
- 2) tagasimakse tasumise täielikuks või osaliseks edasilükkamiseks teatud ajavahemikuks;
- 3) krediidilepingu liigi muutmiseks;
- 4) võlast osaliselt loobumiseks ja erinevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate võlgade summeerimiseks;
- 5) intressimäära muutmiseks;
- 6) vääringu konverteerimiseks.

(3) Kui seoses võla ümberkujundamisega muudetakse krediidilepingu kehtivaid tingimusi muu kui tähtaja pikendamise tingimuse osas, näidatakse kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis sõlmitud kokkuleppes esialgne krediidisumma ning intresside, viiviste ja muude krediidi kasutamise tasude arvestus. Kui kokkulepe krediidilepingu tingimuste muutmise kohta ei vasta eelnimetatud tingimustele, on selline kokkulepe tühine.“.

§ 101. Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seaduse muutmine

Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seadust täiendatakse §-ga 17⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 17⁵. 2023. aasta 30. detsembril jõustunud redaktsiooniga tehtud muudatuste rakendamine viivituses tarbijakrediidilepingute suhtes

2023. aasta 30. detsembril jõustunud redaktsiooniga tehtud muudatusi võlaõigusseaduses ei kohaldata nende tarbijakrediidilepingute või neist tulenevate nõuete suhtes, mis on viivituses ja krediidiandja on need loovutatud enne 2023. aasta 30. detsembrit.“.

3. jagu Seaduse jõustumine

§ 102. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2023. aasta 30. detsembril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn 2023

Algatab Vabariigi Valitsus 2023

(allkirjastatud digitaalselt)

---

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2021/2167, 24. november 2021, krediidihaldajate ja krediidiostjate kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL (EMPs kohaldatav tekst): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32021L2167>